

Št. 116 (21.049) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SREDA, 21. MAJA 2014

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega dnevnika
vedno s seboj

Snemi aplikacijo
s spletne trgovine

Available on the
App Store

Google play

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

9 771124 666007

Glavni problem je Dudu, ne Evropa

DUŠAN UDOVIČ

Vsakdo je lahko v zadnjih dneh opazil, kako se toni volilne kampanje za evropske volitve v Italiji vse bolj bližajo vrelišču, vzporedno pa strmo pada raven civiliziranega soočanja. Nismo več v okvirih normalne razprave o vsebinah, temveč na ravni žaljivk in obmetavanja z blatom. Najnižjo točko sta v medsebojnem psovanju dosegla Grillo na eni in Berlusconi na drugi strani. Genovski komik je šel tako daleč, da je Berlusconijevemu kužku Duduju privoščil vivisekcijo.

Na komentar bivšega viteza, da Grillo nastopa kot Hitler, je Grillo pred huronsko ploskajočo množico odgovoril, da je on »preko Hitlerja«. Če bo v nedeljo zmagal, pravi, bo moral Napolitano oditi in bodo v državi nove volitve, nakar bo (vedno Grillo) seveda zmagal, odpravil parlament in vse »gnile« institucije, razpustil stranke, mafijske politike pa spravil v zapor. Zanj je Demokratska stranka z Renzijem na čelu »rdeča kuga«. Berlusconi je včeraj ozmerjal Grilla z ubijalcem in davčnim utajevalcem, nazaj pa je dobil pomilovalno definicijo, da je on sam »ubogi človek«. O Evropi in realnih problemih ljudi ne duha ne sluha.

Renzi se je znal obdržati iznad te žalostne ravni in je med tremi dejanskimi konkurenti edini, ki je ohranil konstruktiven in dialoški ton. Upati je, da bo ta bistvena razlika dovolj odtehtala med nedeljskimi volivci, da ne bodo nagradili vulgarnosti, ki jih imamo vsak dan pred očmi.

ITALIJA - Berlusconi: Grillo je morilec - Grillo: Ubogi človek

Volilna kampanja z nizkimi udarci

BALKAN - Pomoč poplavljenem

Solidarnost

Pričevanje novinarja Walterja Skerka iz Obrenovca

TRST - Položaj na poplavljenih območjih Bosne in Hercegovine, Srbije in Hrvaške ostaja kritičen, saj se naplavljenе vode umikajo zelo počasi. O tamkajšnjem položaju smo se pogovorili z nekaterimi sogovorniki, med katerimi je kolega Wal-

ter Skerk, ki se z Raievo ekipo trenutno nahaja v hudo prizadetem Obrenovcu.

Medtem se na Goriškem in Tržaškem uspešno nadaljujejo solidarnostne nabirke.

Na 3., 8. in 12. strani

TRST - Občina

Obnova škedenjske šole je prioriteta

TRST - Obnova stavbe Osnovne šole Ivana Grbca-Marice Gregorič Stepančič v Škedenju je za Občino Trst prioriteta in to misli tržaška občinska uprava sporočiti tudi predsedniku italijanske vlade Matteu Renziju, ki je v prejšnjih dneh na italijanske župane ponovno naslovil pismo s prošnjo, naj vključijo izbrane šole v prednostni seznam. Na tem seznamu se bo znašla tudi škedenjska šola, pri čemer sta veliko zadovoljstvo izrazila tudi slovenska predstavnika v tržaškem občinskem svetu Iztok Furlanič, ki je tudi predsednik občinskega sveta, in Igor Švab.

Na 4. strani

RIM - »Grillo je morilec, na sodišču je bil obsojen zaradi večkratnega nenamerne umora«. Tako je včeraj vodja stranke Naprej Italia Silvio Berlusconi napadel prvaka Gibanja petih zvezd. Ta mu seveda ni ostal dolžan: »Ubogi človek, oglašja se iz onostranstva,« je dejal.

Kampanja pred nedeljskimi evropskimi in upravnimi volitvami se je očitno močno segrela in je mestoma tudi degenerirala. »Medtem ko se nekateri pričajo, jaz skušam reševati konkretne probleme ljudi,« se je oglasil premier Matteo Renzi, ki je v polemiki z Grillom pristavil, da bo v nedeljo »derbi med tistimi, ki grozijo s terorjem, in tistimi, ki skušajo spremeniti stvari«. Predsednik republike Giorgio Napolitano pa je posvaril pred populizmom in nacionalizmom.

Na 11. strani

Terpin: zakaj sem kandidat SDS

Na 2. strani

84-letna voznica zbila fanta in dekle

Na 5. strani

Knjiga kot poklon Slovincem, ki so trpeli pod fašizmom

Na 6. strani

Zaradi tatvine ovadili štiri mlade Goričane

Na 13. strani

REPENTABOR - Priprava

Fernetiči: idejni načrt za ureditev prometa

FERNETIČI - Repentabska občinska uprava je pripravila idejni načrt za ureditev prometa na območju nekdanjega mejnega prehoda. Pokrajinski svet je za njegovo izvedbo nakazal 550 tisoč evrov, kdaj bo delo opravljeno pa je odvisno od cestnega podjetja Anas.

Na 8. strani

RUSIJA-KITAJSKA

Putin na obisku v Šanghaju

ŠANGHAJ - Rusija in Kitajska pozivata vse ukrajinske regije in politične skupine, da začnejo pogovore, sta v skupni izjavi po srečanju v Šanghaju včeraj dejala predsednika Rusije in Kitajske, Vladimir Putin in Xi Jinping. Zavzela sta se tudi za tesno sodelovanje držav na gospodarskem in vojaškem področju. V času obiska, ki ga bo ruski predsednik zaključil danes, naj bi državi podpisali več kot 40 sporazumov. Nekaj sta jih že, pokrivajo pa različna področja, od širšega gospodarstva do trgovine in energetike.

Na 11. strani

GORICA - Intervju

»Izziva padca meje nismo znali izkoristiti«

GORICA - »Vstop Slovenije v EU je bil nedvomno vir priložnosti, ki pa jih na žalost nismo izkoristili.« Tako pravi Robert Frandolič, predsednik Slovenskega goriškega gospodarskega združenja (SGGZ), s katerim smo se pogovorili o spremembah, do katerih je prišlo po padcu meje v goriškem gospodarstvu in njegovem stanju danes. »Največja napaka našega gospodarstva je bila prav v tem, da se nismo prilagodili novim trendom in smo vztrajali v neperspektivnih sektorjih,« meni Frandolič.

Na 13. strani

Delia
Cvetje - Fiori

vabi na otvoritev
cvetličarne
v Bazovici,
Ul. I. Gruden 48,
danes, 21.5.,
ob 18. uri

SSO - Izvršni odbor je zasedal v Čedadu

Izrazite posledice krčenja prispevkov iz Slovenije

ČEDAD - Izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij je zasedal v sredo, 14. maja, v Čedadu in kot glavno tematiko obravnaval razdelitev sredstev na podlagi razpisa za leto 2014 s strani Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu. Iz prve analize, ki je bila predstavljena članom izvršnega odbora izhaja, da so krčenja bistveno večja od pričakovanih. Izpostavljeno je sicer bilo hudo finančno in gospodarsko stanje, v katerem se nahaja v tem trenutku Slovenija. Vendar se ni pričakovalo, da bodo posledice tako izrazite, še posebno ker gre za slovensko manjšino in njeno oganiziranost.

Več odbornikov je tudi poročalo, da so se organizacije in društva v sklopu SSO-ja že odzvala z veliko zaskrbljenostjo nad prihodnjim delovanjem. Še največ preglavic imajo tam, kjer je zaposleno osebje, ki je že tako ali drugače skrčeno na minimum. Občutno zmanjšanje prispevkov so utrpela tudi društva, ki se ukvarjajo z mladinskimi dejavnostmi, od skavtov do športa. Predsednik Štoka je s tem že seznanil ministra Gorazda Žmavca na srečanju

skupnega predstavnštva, ki je potekalo v petek, 9. maja, na generalnem konzulatu v Trstu.

Izvršni odbor SSO se je seznanil s poročilom predsednika Štoka glede poteka obnove Paritetnega odbora, za kar se upa, da bi se celoten postopek zaključil v čim krajšem času. Vloga tega pomembnega institucionalnega telesa je namreč ključnega pomena za izvajanje zaščitnega zakona. Ista skrb velja tudi za vladno omizje, ki je še brez predsedujočega in še ni nastopilo po zamenjavi italijanske vlade in nastopom novega predsednika ministrskega sveta Mattea Renzija. Dolgotrajnost teh postopkov precej pogojuje reševanje pomembnih problematik, ki zadevajo slovensko narodno skupnost v FJK.

Izvršni odbor SSO je pohvalno ocenil spominsko slovesnost ob odkritju obeležja žrtvam fašističnih posebnih sodišč, ki je potekala v Trevisu in katere se je udeležil pokrajinski predsednik SSO za Tržaško Igor Švab. Švab je tudi pozitivno ocenil potek občnega zbora ZSŠDI, kjer se kaže velika pozornost mladim in stalno

prizadevanje za kakovost slovenskega jezika.

Giorgio Banchig, pokrajinski predsednik za Videmsko, je poročal o nedavnem srečanju odbora staršev s predsednico deželnega odbora FJK Deboro Serracchiani. Srečanje je bilo namenjeno stavbi dvojezične šole v Špetru. Sestanek pa se je predčasno zaključil zaradi določenih kritičnih posegov. SSO smatra, da bi bilo potrebno prizadevanje za usklajeno rešitev. Nikakor si ne smemo dovoliti, da bi na koncu ostali še brez tistih sredstev, ki so že na razpolago, so poudarili na seji.

Za goriški del SSO-ja je poročal Albert Devetak in izvršni odbor seznanil s pričetkom izvajanja projekta Živi Kras, ki ga je financiral LAS Kras. Projekt je naletel na veliko zanimanje in prijavilo se je res lepo število šol, ki si bodo v naslednjih tednih ogledale kraške znamenitosti pri nas. Julijan Čavdek pa je poročal o udeležbi na občnem zboru Slorija, kjer je bila poudarjena potreba, da bi bil Slori več prisoten na Goriškem. O tem bo v kratkem sestanek z obema krovnicima organizacijama.

TRST, GORICA - Bralna značka Na slovenskih šolah dvajset srečanj s priznanimi ustvarjalci

TRST, GORICA - Z nastopom znanega animatorja Stena Vilarja na osnovnih šolah v Romjanu, Doberdolu in Sovodnjah se danes začne bogat niz zaključnih srečanj v okviru pobude Bralne značke. Šlo bo za sklepna dejanja projekta razvijanja bralne literarne pismenosti pri učencih in dijakih slovenskih vrtcev, osnovnih in nižjih srednjih šol, ki ga podpira Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije ter Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, pri njem pa strokovno sodelujeta Društvo Bralna značka Slovenije in Zavod RS za šolstvo.

Od danes do 4. junija se bo na Tržaškem in Goriškem zvrstilo dvajset srečanj s priznanimi slovenskimi ustvarjalci. Poleg že omenjenega Stena Vilarja, ki se bo danes srečal z osnovnošolci Večstopenjske šole Doberdob v Romjanu (ob 9. uri), Doberdolu (ob 10.30) in Sovodnjah (ob 12. uri), bodo nastopili še drugi. Že jutri bo Primož Suhodolčan gost Večstopenjske šole Gorica, ko se bo z učenci le-te srečal v Gorici, in sicer najprej ob 10. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž, nato pa ob 12. uri v Višješolskem centru.

V petek bo k nižješolcem Večstopenjske šole Vladimirja Bartola od Sv. Ivana v Trstu prišel v goste Matjaž Pikalo, ki bo ob 9. imel srečanje na sedežu NSS Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu, ob 10.30 pa na podružnici na Katinari. Pikalo se bo 29. maja mudil tudi na nižji srednji šoli v Doberdolu, kjer bo srečanje ob 11. uri.

Med ustvarjalci, ki bodo protagonisti zaključnih srečanj Bralne značke, je tudi Ljuba Jenče, ki bo 29. maja kot gostja Večstopenjske šole Josipa Pangerca iz Doline dvakrat nastopila v gledališču France Prešeren v Boljuncu: ob 9. uri za osnovnošolce od 1. do 4. razreda, ob 10.30 pa za učence petega letnika osnovne šole in za nižješolce NSS Simona Gregorčiča. Jenčejeva bo nastopila tudi 3. junija na OŠ Otona Župančiča pri Sv. Ivanu v Trstu kot gostja osnovnošolcev Večstopenjske šole Bartol (ob 9. uri za učence 1. in 2. razreda osnovne šole, ob 10.30 pa za učence od 3. do 5. razreda osnovne šole), 4. junija pa se bo mudila na Večstopenjski šoli Sv. Jakob, kjer bo ob 9. uri srečanje za osnovnošolce od 1. do 4. razreda, ob 10.30 pa za osnovnošolce petega letnika in za nižješolce NSS Ivana Cankarja.

Na Večstopenjski šoli Opčine bodo 30. maja gostje Anja Štefan, Nataša Konc Lorenzutti in Andrej Rozman Roza: Štefanova bo v večnamenski dvorani pri OŠ Franceta Bevka na Opčinah ob 9. uri nastopila pred učenci 1. in 2. razreda osnovne šole, ob isti uri pa se bo v openskem Prosvetnem domu z osnovnošolci od 3. do 5. razreda srečala Lorenzuttijeva. Roza pa se bo z nižješolci srečal ob 9. uri na NSS Srečka Kosovela na Opčinah in ob 11. uri na NSS Frana Levstika na Proseku.

Andrej Rozman Roza bo 4. junija gost tudi Večstopenjske šole Nabrežina. V nabrežinski dvorani Igo Gruden se bo ob 9. srečal z osnovnošolci, ob 11. uri pa z dijaki NSS Iga Grudna.

JUTRI Zeleni popoldan v Senožečah

SENOŽEČE - Civilna iniciativa za postavitve vetrnih elektrarn na Senožeških brdih in Gabrčah prireja v četrtek, 22. maja, med 16. in 19.uro zeleni popoldan, kjer se bodo na stojnicah predstavile s svojimi pogledi in stališči o obnovljivih virih energije nevladne organizacije in energetski svetovalci. Gostili bodo Grenepeace, E-forum, Zens in druge. Udeleženci se bodo lahko testno popeljali z avtomobili na električni in hibridni pogoj. Organizatorji so tudi poskrbeli za pogostitev udeležencev. Vabijo na parkirišče ob avtobusni postaji v Senožečah. V primeru slabega vremena prireditev odpade. (OK)

LJUBLJANA - Danes ob 19. uri v NUK

Odprtje razstave in filmski portret o Pavletu Merkuju

LJUBLJANA - Danes ob 19. uri bodo v razstavnici Narodne in univerzitetne knjižnice odprli razstavo z naslovom Pavle Merku: Resnica v tonih. To bo tudi pri-

ložnost za ogled filmskega portreta »Ali sijaj, sijaj, sonce« režiserke Loredane Gec. Slavnostni govornik bo dr. Matjaž Barbo, nastopila bo vokalna skupina Gallina.

SLOVENIJA - Damijan Terpin kandidat SDS na evropskih volitvah

»V moji odločitvi ni nič protislovnega«

»O prihodnosti moje tajniške funkcije v Slovenski skupnosti se bomo pogovarjali po volitvah« - Kakšne so realne možnosti za izvolitev?

GORICA - Odvetnik Damijan Terpin, deželni tajnik Slovenske skupnosti, v Sloveniji kot peti na listi Slovenske demokratske stranke (SDS) kandidira za evropski parlament. Za začetek smo ga vprašali, kako je dozorela njegova kandidatura.

»Preprosto. SDS je prva in edina stranka v Sloveniji, ki je zamejskemu Slovincu ponudila kandidaturu za realno možnostjo izvolitve. Nespametno bi bilo ne izkoristiti take priložnosti. Normalno bi tudi bilo, da bi pri nas projekt podprli vsi, saj je v interesu cele manjšine, da dobimo zastopnika v evropskem parlamentu.«

Zadeve so šle očitno v drugo smer...

»Opozorila, da zamejski Slovenci, ki imamo poleg italijanskega tudi slovensko državljanstvo, ne smemo glasovati dvakrat, v obeh državah, so neutemeljena in zavajajoča in obžalujem, da so se nekateri priključili kampanji, ki sta jo sprožila slovensko notranje ministrstvo in italijanska ambasada v Ljubljani. Poklical sem na ambasado in pristojnega prosil, naj mi navede zakonsko določbo, ki to izrecno prepoveduje.«

In kaj vam je odgovorili?

»Določbe ni našel. Vsi se sklicujejo na Direktivo 109/1993, ki pa se izrecno sklicuje izključno na volivce z enim samim državljanstvom, ki želijo glasovati v drugi državi.«

Brali smo, da ste v času volilne kampanje zamrznili tajniško funkcijo v SSK. Kako boste ravnali naprej?

»Kako bo naprej bomo videli po volitvah, ko bodo rezultati znani. Takrat se bomo seznanili s stanjem in se v stranki o tem mirno pogovorili, kot smo se ob ponudbi za kandidaturu.«

Kako odgovarjate na pomislek, da je SSK pri nas sestavni del leve sredine, v Sloveniji pa kandidirate s stranko, ki jo postavljajo v desnosredinski pol?

»Poteza je točno identična tisti, ki jo je v Italiji storila Demokratska stranka, ko je podpisala volilni sporazum z Južnotirolsko ljudsko stranko.«

V čem je enaka?

»Ko bo poslanec SVP Herbert Dorfmann ponovno izvoljen v evropski parlament bo, kot doslej, član parlamentarne skupine Ev-

Kandidat SDS Damijan Terpin

ropske ljudske stranke, kjer sedijo tudi poslanci SDS, in ne poslanske skupine socialistov in demokratov, kjer bodo sedeli poslanci. Čudi me torej, da se takšno vprašanje vedno znova postavlja le meni in ne npr. Renziju ali Serracchianijevi.«

Vi kandidirate za evropski parlament...

»Sicer pa je moja stranka SSK neideološka in zbirna stranka, ki se ozira predvsem na interese manjšine. V interesu manjšine je, da naredimo vse, da poskušamo dobiti evropskega poslanca.«

Prosim, če bi navedli nekaj točk vašega volilnega programa?

»Evropska unija se ne more še naprej delati, kot da narodne manjšine ne obstajajo. V Evropi živi skoraj 50 milijonov ljudi, ki pripadajo narodnim manjšinam. Gre za skoraj 10 odstotkov celotnega prebivalstva EU. Doslej je bilo na ravni EU parlamenta narejenega premalo, s strani Evropske komisije pa skoraj nič.«

Kakšen je trenutno največji problem EU?

»Brezposelnost, zlasti med mladimi, zato nekateri sedanjo mlado generacijo že označujejo za izgubljeno generacijo. Zaustaviti moramo eksodus najbolj vitalnega dela prebivalstva in izkoristiti njihov delovni potencial doma.«

Kakšne so realne možnosti, da boste izvoljeni?

»SDS računa, da bo ponovno dobila vsaj tri poslance. Lahko tudi več, v kolikor katera od

štirih najvidnejših levih stran ne bi dosegla vstopnega 8-odstotnega praga, odvisno pa bo tudi od števila osebnih preferenčnih glasov. Poleg tega pa bodo že julija v Sloveniji parlamentarne volitve.«

Kakšno zvezo ima to z evropskimi volitvami?

»Možno je, da bo kdo od vidnejših kandidatov na naši listi prevzel katero pomembno politično funkcijo doma, tako da se bo naknadno sprostilo še kakšno mesto.«

Kako so v Sloveniji sprejeli vašo kandidaturu?

»Z izjemno naklonjenostjo, tako da sem nad volilno kampanjo naravnost navdušen. Kandidatura očitno razpoznavnega zamejskega Slovincu je v naši matici, kot novost, zbudila izjemno zanimanje. Prvi rezultat pa sem že dosegel.«

In kakšen je bil?

»Zavedanje o obstoju Slovencev v Italiji se je v tem času zelo povečalo. Izvolitev je končno odvisna tudi on nas zamejcev, ki imamo tudi slovensko državljanstvo, zato vse - brez strahu - vabim na volitve tudi v Sloveniji.«

SARAJEVO / ZAGREB / BEOGRAD - Vode se prepočasi umikajo

Na poplavljenih območjih še kritično

Zaradi stoječih voda prihaja do kontaminacije vode in hrane, s tem pa zvišanega tveganja izbruha nalezljivih bolezni

ANSA

SARAJEVO / ZAGREB / BEOGRAD - Razmere na poplavljenih območjih v BiH in Srbiji so kljub umikanju rek v struge še vedno kritične. V BiH, kjer je bil včeraj dan žalovanja, so kritične na severu na območju Bosanske Posavine in Semberije. Opozarjajo na nevarnost kužnih bolezni. V Srbiji število žrtev narašča, najhuje je v Obrenovcu in delu Srema. Na Hrvaškem je najhuje v Županji. V BiH je včeraj veljal dan žalovanja za žrtvami katastrofalnih poplav, ki so v srbski entiteti zahtevale 17 življenj, v Federaciji BiH pa sedem.

Reka Sava pri Orašju se je še naprej razlivala, civilna zaščita pa je utrjevala nasipe, ki naj bi preprečili razlivanje vode proti središču mesta. Vode so že v ponedeljek poplavlile celotno območje Bosanskega Šamca in Domaljevca, pod vodo je tudi tretjina občine Odžak. Vodostaji rek po državi so sicer še naprej upadali, problem pa ostaja voda, ki je poplavlila območja in se le počasi umika. Zaradi stoječih voda prihaja do kontaminacije vode in hrane, s tem pa zvišanega tveganja izbruha nalezljivih bolezni. Zdravstvene oblasti v BiH so posvarile, da prebivalcem poplavljenih območij med drugimi grozijo vrančni prasad in virus Zahodnega Nila.

Obstaja tudi nevarnost, da bo del minskih polj zaradi velike količine blata, mulja in vode zaneslo v naseljena območja. Kot je za STA povedal vodja pisarne Ustanove za krepitev človekove varnosti ITF v BiH Gregor Sančanin, je po ocenah v BiH pod vodo med 20 in 30 odstotkov območij, onesnaženih z minami, kjer je med 20.000 in 30.000 min. Konkretnih informacij v zvezi s premikanjem min sicer nimajo, vedo pa, da se to dogaja. Do ugotovitev tudi ne bo mogoče priti, dokler se vode ne bodo vrnile v običajne struge.

Center za odстранjevanje min v BiH je medtem sporočil, da so poplave na območju Prijedora na dvoirišče družinske hiše naplavile hladilnik, poln bomb. Najbolj ogrožena so sicer območja nekdanje razmejitve med vojskujočimi se stranmi v zadnji vojni - Tuzle, Maglaja, Olova, Unsko-sanskega kantona in Bosanske Posavine, ki so jih poplave najhuje prizadele.

V Srbiji so še vedno najtežje razmere v najbolj prizadetem mestu Obrenovac, pa tudi v manjših krajih Krupanj, Sremska Rača in Jameana. V Obrenovcu, kjer so poplave zahtevale skupno 14 življenj, še

vedno poteka popolna evakuacija, ki so jo začeli v ponedeljek. S poplavljenih območij so doslej evakuirali 30.873 ljudi, od tega več kot 13.600 iz Obrenovca. Srbska vlada je zaradi katastrofalnih poplav, ki so zahtevale skupno 21 življenj, za sredo razglasila tridnevno žalovanje. Kljub temu vlada pričakuje, da bodo morda v petek odpravili izredne razmere, ki so jih zaradi poplav razglasili prejšnji četrtek.

Po ocenah vlade so poplave samo na državni infrastrukturi povzročile škodo v višini 0,64 BDP države. V kmetijstvu naj bi škoda presežala 500 milijonov evrov. Srbija bo zaprosila tudi za pomoč iz solidarnostnega sklada EU. Za pomoč iz drugih virov v okviru EU pa bo zaprosila skupaj z Zagrebom in Sarajevom, je po seji vlade povedal premier Aleksandar Vučić.

Pripadniki slovenske civilne zaščite v Obrenovcu v termoelektrarni Nikola Tesla medtem še naprej prečrpavajo vodo, tako da ne ogroža elektrarne in s tem dobave električne energije za polovico Srbije.

Pripadniki slovenske civilne zaščite so tudi v BiH, kjer v Odžaku rešujejo živo živino. Slovenski policijski helikopter pa dovažajo pomoč ljudem v okolici Zenice.

V Sloveniji pa še naprej poteka množično zbiranje pomoči za prizadete v poplavah v BiH in Srbiji. V prizadeti državi je odšel tudi prvi konvoj pomoči, ki ga je organizirala Slovenska vojska. Gre za skupno 19 tovornjakov s pitno vodo, prehrabnimi izdelki in odejami, ki so jih za žrtve poplav zbirale humanitarne organizacije v Sloveniji. Premierka, ki

opravlja tekoče posle, Alenka Bratušek se je ob tem zahvalila vsem, ki so sodelovali pri zbiranju pomoči. Iz BiH so medtem sporočili, da so pošiljke humanitarne pomoči odslej podvržene rednim carinskim postopkom in inšpekcijskim kontrolam. Na nujnost nadzora pomoči na meji s Srbijo so opozorili tudi v Beogradu, saj bi nenadzorovan prehod človekoljubne pomoči lahko povzročil dodatne probleme ljudem, katerim je namenjena, želijo pa tudi preprečiti morebitne zlorabe.

Na Hrvaškem se medtem reka Sava na najbolj ogroženih območjih na vzhodu Slavonije počasi umirja. Pri Slavonskem Brodu in Županji je bila za dobrih deset centimetrov nižja kot v ponedeljek zvečer. Razmere so kljub temu bile še vedno najhuje na območju Županje, od koder so v ponedeljek evakuirali še zadnje prebivalce. Območje so zaprli. Policija je preprečila nekaj poskusov tatvine v zapuščenih hišah, strojev in živali.

V ponedeljek so na območju Rajevega Sela, kjer je Sava konec prejšnjega tedna prebila nasip in poplavlila več naselij pri Županji, našli še drugo žrtev poplav. Eno osebo še pogrešajo. V več naseljih v Posavini so razmere slabe, a pod nadzorom. Stanje na poplavljenih območjih v požeško-slavonski županiji se je normaliziralo.

Sanirali so posledice poplav in ocenjujejo škodo.

Na območjih, s katerih se je voda umaknila, ni nevarnosti epidemije, sicer pa oblasti prebivalce opozarjajo, naj upoštevajo pravila higijene in dezinfekcije. (STA)

SRBIJA, BIH - Novinar, trgovec, nadzornik

Tri pričevanja s poplavljenih območij

OBRENOVAC, BANJA LUKA - V BiH ter Srbiji se iz službenih razlogov mudi več Slovencev. Med njimi je tržiški novinar Walter Skerk, poročevalec italijanskega radia in televizije Rai, ki je v nedeljo s snemalno ekipo deželnega sedeža Rai odpotoval v najbolj prizadeto mesto v Srbiji - Obrenovac.

WALTER SKERK

FOTO DAMJ@N

Obrenovac mesto duhov

»Doslej so tu našli 13 smrtnih žrtev, morda pa jih bo nekoliko več. Nekaj ljudi pogrešajo, po evakuaciji mesta pa seznanji še niso popolni,« razlaga Skerk. Mesto ob reki Savi in pritoku Kolubara, ki še vedno grozita, je docela poplavljen, hiše so v vodi do prvega ali drugega nadstropja, na samem bregu Save pa voda sega nad strehe. »Pri Šabcu je Sava spet prestopila bregove, na Donavi je udaril nov val. Srbske oblasti so izkoristile priložnost in ponoči prisilno evakuirale Obrenovac. To so storile, da bi preprečile kraje ter iz varnostnih razlogov, saj se nasipi lahko spet sesujejo,« pravi novinar. Pogovor je nekajkrat prekinil nujen klic iz Italije, informativni program RaiNews24 je še posebno »lačen« novic.

V Obrenovcu je vztrajalo veliko prebivalcev, nato je prišlo do prisilne evakuacije, ki omogoča tudi sanacijo in dezinfekcijo območja, saj vzbuja skrb morebitno širjenje bolezni. Na delu so gasilci, policisti in vojniki ter posebne enote za kemijske in biološke intervencije. Domačini so po naravni katastrofi seveda obupani, Skerk pa je pri njih ugotovil, da so z učinkovitimi intervencijami srbskih organov zadovoljni. Nov klic iz Italije: Rai kliče, novice ne počivajo in mi se od sogovornika poslovimo.

DARIO ZANIER

SLOSPORT.ORG

ALEŠ GORJUP

deto prebivalstvo pa glede tega pogreša skupno državo,« je dejal Zanier. Poleg razdrobljenosti naj bi h katastrofalnim razsežnostim ujme pripomogla tudi nenadzorovana urbanizacija.

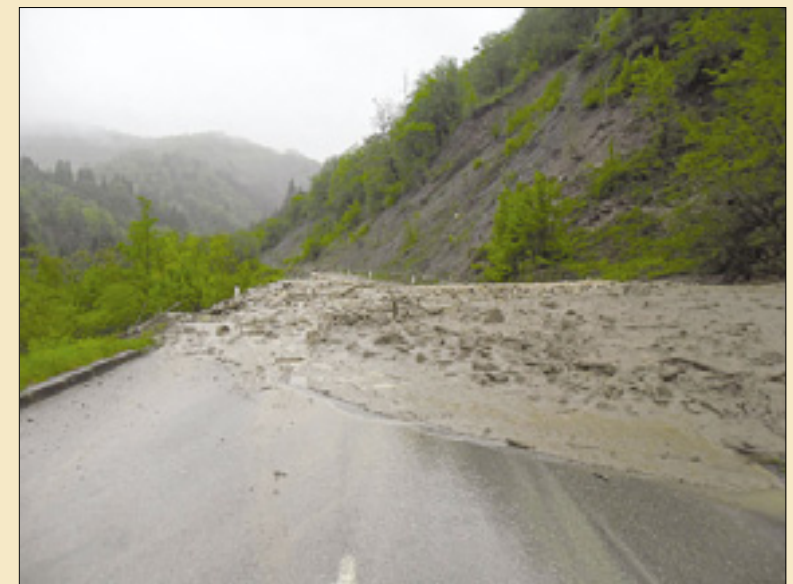
Tudi človeške napake

Trgovski potnik Dario Zanier, doma iz Doberdoba, je bil v soboto v Banja Luki. 30. maja naj bi podjetje, s katerim dela, tam slovesno odprlo nov salon, ki pa je bil ta konec tedna rahlo poplavljen. Več hiš je pod vodo, mesto pa je po njegovih besedah razmeroma varno. Umrli so v glavnem tisti, ki niso hoteli (ali uspeli) pravočasno zapustiti svojih domov. »Iz pogovorov z domačini izhaja, da so s tamkajšnjim jezom napačno upravljali. Odprli so ga nenačakovano in to naj bi povečalo škodo,« je povedal Zanier. Človeških napak je bilo v prejšnjih dneh veliko, predvsem zaradi neuskajenega upravljanja v različnih republikah ter med različnimi etničnimi skupinami. Na spletu se mnogi pritožujejo, po drugi strani pa pozdravljajo skupne reševalne in solidarnostne akcije. »Ko je bila Bosna že pod vodo, na Hrvaškem še ni bilo težav. Tam je poplavilo z zamikom. Z učinkovito komunikacijo in sodelovanjem bi to preprečili. V bivši Jugoslaviji se to ne bi zgodilo. Zdaj upravljajo po regijah, priza-

Elektrarna še ne obratuje

Prejšnji četrtek je s sodelavci na vrat na nos odpotoval v Bosno Aleš Gorjup z Iga pri Ljubljani. Operativni vodja podjetja InterEnergija je odgovoren za nadzor nad napravami v raznih tamkajšnjih hidroelektrarnah; tokrat je s sodelavci odpravljati težave, ki jih je ujma povzročila pri elektrarni v dolini reke Ugar pod goro Vlašić, na kateri je zapadlo 80 centimetrov snega. Sneg je hitro kopnel in voda je zalila doline, plaz je med drugim zasul zajetje hidroelektrarne. Kneževu in druga tamkajšnja naselja nimajo električne energije in hidroelektrarna še ne obratuje; napak je odpravljena, vendar elektrike še ni mogoče vklopiti. V nedeljo so se Gorjup in sodelavci vrnili v Slovenijo, na cesti pa so jih ovirali plazovi in poplave: »Dalj časa smo bili ujeti, saj cesta za Banja Luko ni bila prevozna.« Zdej čakajo na ponoven vstop in zagon elektrarne, da bo na območju spet na voljo elektrika. »Tam smo zadevo sanirali, v ponedeljek pa potujemo spet v Bosno, vendar drugam,« je še povedal.

Aljoša Fonda

Neprevozna cesta med Kneževim in Banja Luko

ALEŠ GORJUP

OBČINA TRST - Odziv na novo pismo predsednika vlade Renzija

Obnova šolskih stavb: prednost šoli v Škednju

Zadovoljstvo slovenskih svetnikov Iztoka Furlaniča in Igorja Švaba

Rimska vlada je z odlokom o šolstvu italijanskim občinam sprostila finančna sredstva za obnovo šolskih poslopij, in sicer tistih, ki bodo vključena v prednostni seznam in tako uporaba denarnih sredstev za njihovo obnovo ne bo vezana na stroga merila pakta stabilnosti. Med poslopji, ki se bodo znašla na omenjenem prednostnem seznamu, bo najbrž tudi stavba slovenskega otroškega vrtca in Osnovne šole Ivana Grbca-Marice Gregorič Stepančič ter italijanske osnovne šole De Marchi na Rebri De Marchi v Škednju, za popravilo katere je Občina Trst že pred časom namenila vsoto denarja, ki pa je ostala zamrznjena zaradi pakta stabilnosti, zdaj pa bo verjetno ponovno na voljo.

Tržaška občinska uprava je namreč obnovo šolske stavbe v Škednju določila kot prioriteto v odgovor na pismo predsednika italijanske vlade Mattea Renzija, ki je v Trst prispelo konec prejšnjega tedna. To je že drugo Renzijevo pismo županom, potem ko je tržaški župan Roberto Cosolini že marca letos na premierov poziv prvim občanom, naj posredujejo potrebe v zvezi s šolskimi stavbami, odgovoril z dopisom, da je za Občino Trst glavna prioriteta obnova stavb šol v Škednju in Ul. Pascoli. Na drugo pismo predsednika vlade tržaški župan namerava odgovoriti (čas je do petka), da absolutno prednost daje obnovi stavbe v Škednju, za katero je občinska uprava svojčas že nakazala milijon in 800 tisoč evrov, medtem ko bodo denar za obnovo stavbe v Ul. Pascoli, kjer ima sedež italijanska nižja srednja šola Fonda Savio-Manzoni, črpali najbrž iz deželnih virov.

Na vest o prioriteti, ki je bila dana škedenjski šoli, sta se odzvala oba slovenska predstavnika v tržaškem občinskem svetu in sicer predsednik občin-

skega sveta Iztok Furlanič (Zveza levic) in svetnik Igor Švab (Slovenska skupnost-Demokratska stranka), ki v tiskovnem sporočilu izražata veliko zadovoljstvo ob potrditvi, da se je občinska uprava odločila za vključitev v prednostni seznam t. i. škedenjskega šolskega pola in še posebno šole Grbec/De

Marchi, »kar dokazuje, da so dolgoletna prizadevanja slovenskih svetnikov končno dosegla zaželeni rezultat, še posebno pa pozornost, ki jo ta uprava namenja problematiki slovenskih šol, saj bodo lahko kmalu stekli vsi postopki za začetek obnovitvenih del in bo lahko šola v letu, letu in pol ponovno odprla vrata v obnovljenih prostorih.«

Stavba škedenjskega vrtca in šole bo najbrž končno obnovljena

ARHIV

POKRAJINA - Sprejem za Mirka Sarđoča in Fulvio Premolin

Slovo z zahvalo

Od leve: Fulvia Premolin, Maria T. Bassa Poropat, Maurizio Vidali in Mirko Sarđoč

FOTO DAMJ@N

Predsednica Pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat in predsednik pokrajinskega sveta Maurizio Vidali sta se včeraj uradno zahvalila županoma Zgonika in Doline, Mirku Sarđoču in Fulvii Premolin, ki se poslavljata od županske funkcije. Predsednica in predsednik sta izpostavi-

drila dragoceno delo, ki sta ga odhajajoča župana opravila ne le v korist svojih občin, temveč tudi širše pokrajinske skupnosti. Premolinova je v Dolini županovala deset let, njen zgoniško kolega pa petnajst. Po zakonu oba ne moreta več kandidirati.

POGOVOR Z ŽUPANSKIMI KANDIDATI

Sandy Klun, županski kandidat levosredinske koalicije v dolinski občini, ima dolg svetniški rodovnik. V občinskem svetu je bil svetnik in odbornik več kot 16 let, za časa županov Marina Pečenika, Borisa Pangerca in (kako poldrugo leto) županje Fulvie Premolin. Sedaj, kaže, prihaja njegov županski čas.

Zakaj ste se odločili za županskega kandidata?

»To je bila že pred leti moja skrita želja. Iz razno raznih, tudi političnih

DOLINA - Sandy Klun (levosredinska koalicija)

»Ricmanje, Boršt in srenje«

Trije prioritetni cilji bodočega župana - Pomen stvarnega sodelovanja z občinskimi uslužbenci

problemov - pred desetimi leti me namreč moja stranka ni podprla ne na krajevni ne, na pokrajinski ravni - pa sem bil prisiljen to željo opustiti.«

Nikoli ni prepozno ...

»Tako kaže. A tudi tokrat nisem nikomur izrazil želje po kandidaturi. Prav vi, na časopisu pa ste po novem letu zapisali, da bi lahko postal bodoči županski kandidat. Takrat nisem novice potrdil, a je tudi nisem zanimal. Počakal sem, kajti izkušnje so me mnogo naučile. Naj čas dozori, sem si takrat rekel.«

Kakšen je bil odziv koalicijskih partnerjev na vašo kandidaturo?

»Zelo dober. Moram se zahvaliti vsem strankam, ker niso postavile v dvom moje kandidature. Sprejeli so odločitev, da bo Demokratska stranka izrazila svojega kandidata, in ko sem bil izbran, so me vsi podprli.«

Kakšen pa je bil odziv dolinskih občanov?

»Ko ste vi prvič napovedali možnost moje kandidature, me je mnogo ljudi ustavilo. Glej, lepo bi bilo, da bi bil ti, saj imaš že mnogo upraviteljskih izkušenj. Skratka: kandidaturo so

dobro sprejeli.«

Vi ste pokrajinski svetnik, a ste obenem sledili dogajanju v občini. Kako ocenjujete delovanje dosedanje uprave?

»Uprave, ki končuje svoje delo, ne bi rad kritiziral. Županja jo je vodila deset let. Prvo poldrugo leto sem bil tudi sam v upravi. Oddaljen sem se, ker se nisem strinjal z določenimi cilji. Posredno sem, seveda, sledil njenemu delovanju, pet let sem bil predsednik Brega, kar mi je tudi pomagalo, da sem spoznal ta resor. V tem času smo obnovili pogodbo z občino. Vem, da so bili in so še problemi. Mogoče je prav, da se po desetih letih uprava zamenja. Da se dobijo novi ljudje, zastavijo novi cilji.«

Komu boste posvetili največ pozornosti, če boste postali župan?

»Najprej se bom zahvalil vsem. Začel bi v sami strukturi občine. Nekatere stvari je treba spremeniti. Sklinal bom srečanje z uslužbenci, da si pogledamo v obraz in zadamo cilje, ki jih je treba s skupnimi močmi uresničiti za dobro življenje v občini. Z osebjem hočem ustvariti človeški odnos, saj potrebujem

njihovo sodelovanje, če hočemo skupno uspeti.«

Ali ste že pripravili svojo upravno ekipo?

»Ne. Zasedil sem sicer nekaj oseb, ki bi bile - po mojem mnenju - primerne za upravno delo. Seveda je sestava odbora odvisna od koalicijskih partnerjev.«

Ali ste evidentirane osebe že obvestili?

»Nekateri verjetno na skrito upajo, da bodo stopili v odbor.«

Med volilno kampanjo ste imeli veliko stikov z občani. Kaj si želite?

»Zavedajo se ekonomske krize, in vedo, da ni mogoče v tem času izvesti mnogo velikih del.«

Kateri bodo vaši prioritetni cilji?

»Prvič: cesta skozi Ricmanje. Drugič: obnova starega jedra v Borštu. Tretjič: vprašanje srenj. Mogoče ga bo rešiti s pomočjo vseh županov, ki se srečujejo s tem vprašanjem, in s pomočjo dežele z začetjem smernic za dokončno rešitev vprašanja, ki se vleče že leta.«

M.K.

VOLITVE 2014

Pobuda demokratov o evropskih skladih

Demokratska stranka prireja danes ob 17. uri na Borznem trgu soočenje o evropskih skladih v sklopu znanstvenega raziskovanja. Govorila bosta deželni svetnik Franco Codega in znanstvenik Roberto Gotter, sicer občinski svetnik v Devinu-Nabrežini.

Bandelli in njegovo gibanje podpirata Dipiazza

Gibanje L'Altra Trieste (Drugi Trst) je na včerajšnji novinarski konferenci (foto Damj@n) pozvalo svoje pristaše, da na nedeljskih evropskih volitvah glasujejo za Roberta Dipiazza. Nekdanji župan Trsta kandidira na listi NCD-Nova desna sredina, ki jo vodi notranji minister Angelino Alfano. Vodja gibanja L'Altra Trieste Franco Bandelli in Dipiazza sta se pred časom politično sprla, sedaj pa sta se očitno pobotala.

Rossana Pettiroso (DS)

o zvočnem onesnaževanju

Kandidatka Demokratske stranke za dolinski občinski svet Rossana Pettiroso se je sestala z deželno odbornico Saro Vito kot podpredsednica občinske komisije za zvočno onesnaževanje avtoceste v bližini naselja Lacotišče, Domjo, Log, Ricmanje in Boljunec. Odbornici je poročala o srečanju članov komisije - navzoči so bili tudi Bibalo, Gombač, Rudini - s funkcionarji ANAS, ki so se zavzeli za ponovni fonometrični posnetek v ključnih točkah avtocestnega hrupa in za izvedbo zvočnoabsorpcijskega asfaltiranja, nimajo pa denarne razpoložljivosti za postavitev protihrupnih pregrad. »Na moje vprašanje, če nam Dežela lahko finančno pomaga s konvencijo z ANAS, je odborница VITO izkazala naklonjenost in se obvezala, da bo z deželno odbornico Mariagrazio Santoro preverila možnost deželnega financiranja pri postavitvi protihrupnih pregrad na odseku avtoceste ob šoli I.T.Zamejski in vrtcu Palčica v Ricmanjih,« je v sporočilu napisala Pettiroso.

ZDRAVSTVO - S projektom D.namica na poti do prilagojenega zdravljenja

Prototip kliničnega kartona z genskimi podatki pacienta

V bolnišnici na Katinari se je z večrajšim posvetom Na poti do prilagojenega zdravljenja v Furlaniji Julijski krajini zaključil projekt D.namica, ki odpira pot do uvajanja t.i. prilagojenega zdravljenja, do katerega bi lahko prišli upoštevajoč ne samo običajne zdravstvene, ampak tudi genske podatke posameznika. Tridesetih mesecev dela, pri katerem je bilo soudeleženih devet partnerjev, ki delujejo na ozemlju Furlanije Julijske krajine, je obrodilo sad - prototip posebne vrste kliničnega kartona, bolje rečeno platforme, kjer so običajni podatki o zdravstvenem stanju pacienta dopolnjeni s podatki o njegovih genskih značilnostih. Take vrste karton bo v prihodnosti zdravniku omogočil pridobitev popolnejše slike pacienta in posledično tudi izbiro primerne terapije, ki bo prilagojena posameznemu pacientu, saj bolnika z isto patologijo imata lahko čisto drugačne genske značilnosti in ni rečeno, da se njun organizem enako odziva na zdravljenje. Od tod potreba po razvijanju prilagojenega zdravljenja.

Rezultate in pomen novih dosežkov na področju te veje medicine so med večrajšim posvetom orisali Daniele Scano

iz službe za izobraževanje, visoko šolstvo in raziskovanje Dežele FJK, projektna menedžerka družbe Insiel Mercato in Nuvon Italia Lorenzo Giollo in Michele De Monte, Renata Lonigro z Univerze v Vidmu, zdravnik katinarske bolnišnice Sandro Centonzi in predstavnica družbe IGA Technology Services iz Vidma Fe-

derica Cattonaro. Pri projektu, vrednem okoli dva milijona evrov, večino katerih je prispevala Dežela FJK iz sklada POR FESR 2007-2013 za razvijanje kompetitivnosti in zaposlovanja, so sodelovali družba Insiel Mercato kot nosilec, dalje tržaško bolnišnično podjetje, družbi Friuli Innovazione in Nuvon Italia, trža-

ška Visoka šola za napredne študije Sissa, Univerza v Vidmu, italijanska fundacija Fegato Onlus, Inštitut za uporabno genomiko in družba IGA Technology Services iz Vidma. Pri projektu so se osredotočili na raziskave pri 22 bolnikih s spinalno mišično atrofijo (SMA), katerim so dodali podatke drugih sto bolnikov iz Španije, dalje na raziskave pri 25 bolnikih z rakom na jetrih ter na raziskave pri 46 oseb, ki jih pestijo boleznice srca in ožilja. Prvi rezultat je kot že rečeno oblikovanje prototipa integriranega kliničnega kartona, pobudniki in izvajalci pa upajo v nadaljevanje tovrstnih projektov. Po njihovem mnenju je namreč pomembno vrednotiti področje biomedicine, ki predstavlja velik potencial za FJK in številne tukajšnje kakovostne zdravstvene, znanstvene in raziskovalne javne in zasebne ustanove, ki morajo po drugi strani čim bolj tesno sodelovati in ustvarjati sinergije, kot se je zgodilo v primeru projekta D.namica. Potrebno bo tudi okrepiti finančne dotacije za raziskovanje na področju te veje medicine: vlade drugih držav v to precej vlagajo, v Italiji pa morajo pobudniki za to skrbeti sami. (iz)

OBČINA TRST

Prvi obrok davka TASI bomo plačali septembra

Občina Trst je včeraj sporočila, da količnika davka TASI na nepremičnine ne bo odobrila do 23. maja. Tržaški občani zato ne bodo primorani plačati prvega obroka davka v mesecu juniju, ampak v septembru, kot to določa okrožnica ministrstva za gospodarstvo in finance. Septembrski rok velja za nepremičnine, ki niso lastnikovo prvo stanovanje. Za prvo stanovanje namreč ni predvideno plačilo predujma, temveč eno samo saldo plačilo, za katerega je rok do 16. decembra. Za davke za prevoz odpadkov TARI bodo obvezanci prejeli na dom že izpolnjene položnice do konca septembra.

Podrobnejša pojasnila bodo v kratkem objavili na spletnih straneh občine in družbe Esatto.

Koliko skupščin Svobodnega Trsta?

V rubriki Obvestila smo objavili sporočilo o sklicu skupščine gibanja Svobodni Trst. »Sporočilo so vam poslale osebe, ki niso pooblaščenice, da uporabljajo ime gibanja (zato so pod kazenskim preiskovalnim postopkom), tista skupščina ni legitimna skupščina gibanja Svobodni Trst,« piše v sporočilu predsednik Roberto Giurastante. Gibanje obvešča bralce, da je sklic skupščine 31. maja nelegitimna. »Legitimni sklic skupščine gibanja Svobodni Trst je 21. junija 2014, ko se bo diskutiralo o bilančah ter ostalih zadevah,« je še zapisal Giurastante.

UL. BAIAMONTI - Na prehodu za pešce, nista v življenjski nevarnosti

Avto zbil fanta in dekle

Včeraj malo po 13. uri je v Ul. Baiamonti avtomobil na prehodu za pešce zbil 16-letnega fanta in 14-letni dekle. Oba sta bila ranjena, fanta so odpeljali v bolnišnico Burlo Garofalo, dekle v bolnišnico na Katinari; nista v življenjski nevarnosti.

Nesreča se je pripetila približno sredi Ul. Baiamonti, v višini hišne številke 56. Približno ob 13.10 je po ulici navzgor, v smeri proti Trgu Baiamonti, pripeljal fiat panda drap barve, ki ga je upravljal 84-letna M.P. iz Trsta. Po izvidih mestnih redarjev je avtomobil v bližini avtobusnega postajališča, tik pred prehodom za pešce, zavozil proti sredini cestišča, da bi prehitel na postajališču ustavljeni mestni avtobus. Voznica pa med tem manevrom očitno ni opazila dekleta in fanta, ki sta takrat na prehodu za pešce prečkala cesto. Fiat panda je s prednjim delom udaril v oba, o čemer je pričal ukrivljen prednji del pokrova. Najstnika je vrglo na pokrov in udarila sta (z glavo, rameni ali kakim drugim delom telesa, to bo znano, ko bo preiskava o nesreči končana) tako močno v vetrobran, da je na dveh mestih počil ter se upognil navznoter. Tudi rob strehe je bil na levi strani rahlo vbočen, zaradi česar so mestni redarji včeraj sklepali, da naj bi eden od pešcev udaril vanj.

Mlada ponesrečenca so kmalu prepeljali v bolnišnici. 14-letno N.F. na Katinaro, 16-letnega V.L.-ja v Burlo Garofalo. Po izjavah častnika mestnih redarjev, ki je koordiniral preiskavo, njuno zdravstveno stanje ni zaskrbljujoče. Možno je, da sta utrpela kake kostne poškodbe, a do večernih ur na sedežu mestne policije niso prejeli prognoze obeh ponesrečenec.

Na kraju nesreče so mestni redarji temeljito pregledali avtomobil. Med vetrobranom, na katerem sta udarca zarisala dve beli pajčolanasti podobi, in brisalcem se je zagodil dolg temen las. Sledov krvi ni bilo opaziti. Priletna voznica je vsa prestrašena iz vozila potegnila torbo z živili; očitno se je vračala iz trgovine. Mestnim redarjem je izjavila, da mladih ni opazila. Mislija je, da je v avto trčilo motorno kolo ...

M.K.

Mestna redarja sta pregledala avtomobil, ki je povzročil nesrečo

FOTODAMJ@N

TRŽAŠKO NABREŽJE - V nekem apartmaju Prostitutke namesto turistov

Na tržaškem mestnem nabrežju so policisti mobilnega oddelka v ponedeljek odkrili apartma za turiste, v katerem so bile v resnici dejavne prostitutke. Trojica ukrajinskih državljanek je v enem od apartmajev tamkajšnjega poslojpa ponujala strankam različne spolne usluge, tudi skupinske, ena od treh je upravljalca z denarjem. Policist je z njo vzpostavil stik po telefonu, predstavil se je kot navadna stranka. Ko je prispel v stanovanje na nabrežju, se je najprej dogovoril za spolni odnos z dekletom, zatem pa potegnili na dan policijsko izkaznico.

Zenske iz omenjenega apartmaja nimajo dovoljenja za prebi-

vanje v Italiji. Policisti so jih spremenili na kvesturo in jih v skladu s zakonskimi predpisi o priseljevanju kazensko ovadili, eno je doletela tudi ovadba zaradi spodbujanja prostitucije. Policija je prijavila sodstvu tudi upraviteljico sklopa turističnih apartmajev. Kvesture ni seznanila s prisotnostjo ukrajinskih gostij, kot predvideva zakon. Prijavili so jo zaradi spodbujanja nezakonitega priseljevanja in prostitucije.

Z zadevo se ukvarja državni tožilec Pietro Montrone, preiskava pa se še ni zaključila, saj ni izključeno, da se kaj podobnega dogaja še v drugih tamkajšnjih apartmajih.

Kraja podatkov

Agencija za prihodke opozarja na pogoste poskuse kraje osebnih podatkov (phishinga). Več občanov je prejelo po elektronski pošti lažna sporočila o vračilu davkov, in sicer z elektronskega naslova »AgenziadelleEntrate@finanze.it«. V sporočilu je logotip agencije, besedilo pa poziva prejemnika, na za nadaljnje informacije klikne na spletno povezavo. Povezava vodi na lažno stran Agencije za prihodke, na kateri naj bi vtipkali svoje osebne podatke in tudi številko kreditne kartice. Taka sporočila nimajo kaj opraviti z Agencijo za prihodke in nikar ne smemo vnašati podatkov, saj gre za poskus goljufije. Agencija nikoli ne zahteva številke kreditne kartice in podobnih obvestil ne pošilja po elektronski pošti. Informacije o vračilih so na spletni strani www.agenziaentrate.gov.it.

Dve srečanji o Ukrajini

Tržaški komunisti, pristaši SIK in SKP, prirejajo danes od 17 do 20 ure v Ul. delle Torri v Trstu simbolično demonstracijo solidarnosti z ukrajinskimi antifašisti. Delili bodo informativno gradivo o dogajanju v tej državi.

V dvorani Tessitori (Trg Oberdan 5) bo sta ob 17.45 na povabilo krožka Che Guevara na temo Putinova Rusija in ukrajinska kriza govorila docent politične ekonomije Gian Paolo Caselli in novinar Sergij Canciani.

Check-in za »barvni tek«

V soboto pričakujejo v Trstu kar 8 tisoč udeležencev na teku Colour run. Na Borzнем trgu bodo postavili pult, kjer bodo prijavitelji lahko dvignili tekmovalni kit danes med 15. in 19. uro, jutri in v petek pa med 10. in 19. Več informacij na www.thecolourrun.it.

Dan srca v Naselju Sv. Mavra

Skupina prostovoljcev Devin-Nabrežina in Križ prireja v soboto, 24. maja od 8. do 12. ure v Sesljanu (Naselje Sv. Mavra 124-sedež socialnega skrbstva) Dan srca, kjer bodo brezplačno izmerili krvni tlak in opravili izvid krvi. Obvezna je predhodna prijava na tel. 040-299616 med 9. in 11.uro danes in jutri.

Obletnica pokola v Capaciju

Vsakega 23. maja prireja avtonomni policijski sindikat SAP že dvajset let spominsko svečanost ob obletnici pokola v Capaciju, v katerem so umrli sodnik Giovanni Falcone, njegova žena in trije policisti. Memorial Day je posvečen vsem žrtvam terorizma, mafije in kriminala, predvsem pa obrambi zakonitosti. V okviru te pobude so včeraj v veži kvesture položili venec in se tako poklonili padlim policistom.

REPENTABRSKA OBČINA - Prometno vprašanje se vleče že več kot deset let

Fernetiči: občina pripravila idejni načrt za ureditev prometa

Idejni načrt je zarisan, denarna sredstva nakazana, kdaj bo promet na Fernetičih resnično urejen, pa ostaja tajnost, skrita v praznih glavah krajevnih voditeljev cestnega podjetja Anas. 1. januarja letos je minilo deset let, odkar se je - po odstranitvi mejnega prehoda s Slovenijo - promet skozi Fernetiče sprostil, postal bolj tekoč in s tem bolj nevaren. Takratna in poznejše repentabske občinske uprave so nič koliko krat opozorile oblasti na prometno godljo, na tisoče tovornjakov, ki z avtocestnega priključka zapeljejo na slovensko stran, in tiste, ki s slovenske strani pripeljejo na italijansko. Občinski upravitelji so protestirali, pisali so odgovornim - deželni, pokrajini, cestnemu podjetju Anas - zahtevali so poseg tržaške prefekture. Do vrste srečanj je sicer prišlo, rezultat vseh pa je bil doslej razorožujoč: nič.

Niti številne prometne nesreče, ki so se med tem časom pripetile na tem odseku, niso zdrmile odgovornih. Promet na Fernetičih ostaja za nekatere tabu tema.

Občinski upravitelj si v tej zvezi nima kaj očitati. Na občinskih sejah so

Idejni načrt za prometno ureditev Fernetičev

večkrat razpravljali o Fernetičih, posegali so pri deželnih oblasteh. Septembra 2009 so »izsilili« srečanje med deželnimi upravitelji (odbornikom za javna dela Riccardom Riccardijem in odbornico

za finance Sandro Savino) in tržaškim prefektom Giovannijem Balsamom. Ugotovili so, da se na območju križajo pristojnosti deželne cestne družbe in vsedrjavne Anas. Zadevo bo treba ure-

dit, je bilo sklenjeno, a ostalo je le pri besedah.

Slabo leto pozneje je družba Anas namestila na območju cementne pregrade. Tako se je vidljivost zmanjšala. Sle-

dili so protesti, ki pa so bili kot bob ob steno. V tistih dneh je preko Fernetičev vozilo po 1.500 (!) tovornjakov dnevno ...

Tržaška pokrajina si je zadevo vendarle vzela k srcu. Maja 2012 si je pokrajinska komisija za promet ogledala območje. Svetniki so ugotovili, da je promet res nevaren.

Repentabska občinska uprava se je - sita neizpoljenih obljub - odločila, da si bo sama pomagala. Dala je izdelati idejni načrt za preureditev prometa na Fernetičih. Na zadnji seji v lanskem letu je pokrajinski svet namenil 550 tisoč evrov za njegovo uresničitev.

Načrt bo spremenil sedanje obličje nekdanjega mejnega prehoda. Predvideva odstranitev sedanje opekaste stavbe sredi območja, na njenem mestu naj bi uredili veliko krožišče z dvojnimi voznim pasom. Na ta način bo postal dovoz z avtocestnega priključka in predvsem z Opčin na Fernetiče mnogo bolj varen kot doslej in predvsem bolj pregleden, saj bo cementna občestna pregrada odstranjena.

Podobno varna bo tudi vožnja v smeri s slovenske strani proti Opčinam s posameznimi odcepi s krožišča za hitro cesto in za Opčine ter za Repentabor. Nadalje bodo s krožišča urejeni odcepi za trgovine in druge trgovske dejavnosti ob nekdanji meji, in sicer na obeh straneh (na primer do Bara G na desni strani ob nekdanji meji na nasprotni strani).

Repentabska občina je naredila svoje (idejni načrt), tržaška pokrajina tudi (550 tisoč evrov za njegovo izvedbo). Kdaj bo opravilo svojo dolžnost (zagotovitev varne vožnje) cestno podjetje Anas?

Upati je le, da ne bo treba za začetek del počakati na uresničitev turobne napovedi, ki jo je bil januarja 2009 izrekel občinski svetnik Slovenske skupnosti Angelo Barani: »Prima o poi ci scappa il morto!«

M.K.

POMOČ POPLAVLJENCEM - Na pobudo RMV, srbske skupnosti in drugih prostovoljcev

Mnogi pripravljani pomagati

Zbiranje pomoči v Prosvetnem domu

FOTODAMJ@N

V pritličnih prostorih srbsko-pravoslavne skupnosti v Ul. Genova 12 je včeraj popoldne mrgolelo na desetine kartonastih škatel. Na vsako so pridne roke zapisale zaporedno številko, besedo Trst in opis vsebine: igrače, obleke, čistila, konzerve, posteljina, plenice, plastični kozarci ...

»Ne, nisem pričakoval tako velikega odziva,« je na naše vprašanje odgovoril duhovni oče tržaške srbske skupnosti Raško Radović. »Ljudje kažejo res veliko občutljivost. To so v glavnem člani srbske skupnosti, a tudi Italijani, Slovenci in pripadniki drugih mestnih skupnosti, mladi, stari, prijatelji, neznanci.« Oče Raško pravi, da bodo pomoč zbirali dokler bo potrebno, prvo pošiljko pa bo avtoprevoznik Mišped najbrž že v petek odpeljal v zbir-

ni center v Beogradu. Pomoč zbirajo vsak dan med 9. in 19. uro, »a tudi kasneje, jaz itak živim tu,« pravi srbski duhovnik. Denarne prispevke pa je mogoče nakazati na tekoči račun srbske skupnosti (IBAN: IT 66 E 05336 02207 000040496346).

Včeraj so pomoč začeli zbirati tudi taborniki in tabornice Rodu Modrega vala. Njihov poziv je kot kaže naletel na plodna tla, saj so na vseh zbirnih mestih nabrali veliko vreč hrane, higienskih pripomočkov, vode, čistil, pelerin. Pomoč bodo zbirali še danes in sicer v Prosvetnem domu na Opčinah od 18.30 do 20.30, v zgornjih prostorih Kulturnega doma na Proseku od 19. do 21. ure, v KD Rdeča zvezda v Saležu od 18. do 20. ure in pred trgovino Tedesco v Dolini od 17. do 19. ure. Nabrani material bodo izročili sežanskemu Rdečemu križu, kjer si želijo predvsem hrane in čistil oziroma higienskih pripomočkov.

Pri solidarnostni akciji aktivno sodeluje tudi Zveza slovenskih kulturnih društev: na sedežu ZSKD (Ul. san Francesco 20) se je včeraj že oglasilo kar nekaj radodarnih ljudi, tako Slovencev kot Italijanov. Zbiranje bodo nadaljevali tudi danes od 9. do 16. ure.

Mnogi prijatelji Bosne pa so začeli zbirati hrano in ostalo pomoč v Ulici Pascoli 45 med 17. in 20. uro; za vse informacije lahko pokličete na številki 340 7272406 (Sefik) ali 389 1165108 (Jasmin). (pd)

BOSNA - V petek v Trstu zanimivo srečanje in solidarnostna večerja

Film in večerja z Zijom, prvim Romom, ki je tožil srbske paravojaške enote

Za nekatere zgodbe se ti zdi, da lahko obstajajo samo v filmih ali dokumentarjih. Da je v njih preveč groze, da bi jo lahko na lastni koži doživel en sam človek - temnolasi fant, ki stoji ob tebi. A realnost je včasih strahotnejša od fikcije ...

Zijo Ribić je muslimanski Rom iz vasi Skočić pri Zvorniku. Zijo je sirota, odkar je leta 1992 čudežno preživel pokol svoje družine. Srbske paravojaške enote so pobile starša, širi brate in sestre, sosede. Zjove rane pa niso bile dovolj globoke. Od takrat je živel po bolnicah, sirotišnicah ...danes ima trideset let in živi v Tuzli, v hotelu, v katerem je zaposlen kot kuhar in kjer že več mesecev ne prejema plače. Zijo velja za prvega člana romske skupnosti, ki je tožil člane srbskih paravojaških enot; lani je beograjsko sodišče obsodilo morilce njegove družine na skupno 73 let zapora.

Zijo v teh dneh potuje po Italiji, da bi pripovedoval svojo neverjetno življenjsko zgodbo in zaslužil nekaj denarja s so-

Zijo Ribić danes živi v Tuzli

lidarnostnimi večerjami, ki jih prireja mreža njegovih prijateljev in znancev in na katerih Zijo ponuja svoje specialitete.

Med njimi je tudi Tenda per la pace e i diritti (Šotor miru in pravic) iz Štarancana, ki Zija redno srečuje med študijskimi potovanji po Bosni in Hercegovini. Teh se udeležujejo številni dijaki in profesorji višjih šol iz Trsta in širše dežele FJK, a tudi univerzitetni študentje in drugi.

Tržaško srečanje z Zijom bo v petek, 23. maja, ob 18.30 v oratoriju v Ul. Franca 5/1. Prisotnim bodo uvodoma predstavili projekt, skozi katerega mladi spoznavajo bolečo zgodovino Bosne in Hercegovine (in ga gmotno podpira Pokrajina Trst). Svoje vtise in pridobljene izkušnje bodo predstavili tudi mladi, Zijo pa bo spregovoril o svoji boleči življenjski zgodbi, o kateri pripoveduje tudi krajši dokumentarni film Zijo Story. Sledila bo bosanska večerja in druženje ob ciganski glasbi.

Za prijave in informacije pišite na tendapace@gmail.com ali pokličite 347 8081578 (Leila). (pd)

MESSAGGIO POLITICO ELETTORALE - VOLILNO POLITIČNO SPOROČILO

TVOJ GLAS BO NAŠ GLAS, TVOJA PRIČAKOVANJA, NAŠI CILJI

25. maja prispevaj k uveljavljanju spoštovanja do človeka in okolja

Majda CANZIANI - KOCJANČIČ
Kandidatka za županjo
Občine Dolina

DOLINA
FORUM CIVICO - OBČINSKI FORUM

www.dolinaforum.eu

Committee responsabile - Odgovorni naročnik
MAJDA CANZIANI C.F.: CNZMJD44845D324Y

TANTADRUJ 2014 - Primorske gledališke nagrade

Izbirajo med petnajstimi novimi produkcijami

Podelitev 29. maja v Trstu - Antonu Petjetu nagrada za življenjsko delo

Član žirije Marij Čuk, Martina Mrhar (SNG NG), Katja Pegan (Gledališče Koper), Breda Pahor, Diana Koloini, Rossana Paliaga (vse SSG)

FOTODAMJ@N

Dramski umetnik Anton Petje, ki je skoraj štiri desetletja ustvarjal na odru Slovenskega stalnega gledališča, je prejemnik letošnje primorske gledališke nagrade Tantadruj za življenjsko delo. Novico je na včerajšnji tiskovni konferenci sporočil Marij Čuk, ki je bil z Dušanom Mlakarjem in Majdo Suša član strokovne komisije za življenjsko delo. Utemeljitev objavljamo posebej. Čuk pa je izpostavil zlasti Petjetov svojevrstni slog igranja, izredno tehnično dovršenost, vseživljenjsko zavezanost tekstu in slovenski besedi.

Nagrado bodo Petjetu podelili v četrtek, 29. maja, ko bo druga komisija, ki jo ob predsednici Mileni Zupančič sestavljata Gregor Butala in Ana Perne, razglasila prejemnike nagrad za umetniške dosežke. Za te nagrade se potegujejo igralci in produkcije, ki so jih tri primorske gledališke hiše - Gledališče Koper, Slovensko narodno gledališče Nova Gorica in Slo-

vensko stalno gledališče Trst - ustvarile in iztekajoči se sezoni.

Nagrado Tantadruj so omenjena gledališča ustanovila leta 2010, da bi aktivneje pristopila k sooblikovanju enotnega kulturnega prostora. Kot je spomnila Katja Pegan iz Gledališča Koper, ki je bila s Primožem Beblerjem in Iro Ratej pobudnica nagrade, so želeli z njo izpostaviti pomen in vlogo primorskih gledališč ter z nagradami za življenjsko delo tudi počastiti tiste igralce, ki so v dolgih desetletjih omogočili njihov kakovostni razvoj. Letošnja podelitev, ki jo bo 29. maja ob 20. uri na velikem odru tržaškega Kulturnega doma vodil Danijel Malalan, bo posvečena Beblerjevemu spominu, kateremu se bo SSG oddolžilo z uprizoritvijo predstave Zlati zmaj Rolanda Schimmelpfenniga (v režiji Janusza Kice), ki je nastala ravno pod Beblerjevim umetniškim vodstvom in s katero je tržaški ansambel tudi osvojil prvo nagrado Tantadruj.

Diana Koloini je spomnila, da se SSG letos poteguje za nagrade s štirimi domačimi produkcijami, katerih tematska nit je bila ljubezen: Plemena Nine Raine v režiji Matjaža Latina, enodejanski Spira Scimoneja Dvorišče in Koli (režiser Marko Sosič), Striček Vanja po motivih A. P. Čehova in v režiji Ivica Buljana ter Moderne No drame Yukia Mishime in v režiji Mateje Kolečnik. Tudi Gledališče Koper konkurira s štirimi premierami za odrasle (Carlo Goldoni - Sluga dveh gospodarjev, Miro Gavran - Noč bogov, Mare Bulc Vse o Ivanu in Edward Albee - Kdo se boji Virginie Woolf?).

Največja gledališka hiša na Primorskem - SNG Nova Gorica - ima tudi največjo produkcijo in se za nagrado poteguje s sedmimi produkcijami (Shakespeare-Middleton: Timon atenski, Ionesco: Morilec, Mitrovski: Srečanje, Chappell: Kraja, Postani občestna svetilka (Srečko Kosovel), Briški: Križ, Stoppard: Po Magrittu). (pd)

ANTON PETJE - Utemeljitev nagrade

Instinktiven raziskovalec, predan besedi in gledališču

»Instinktiven, raziskovalec človekove duševnosti in odrske skrivnosti, do skrajnosti predan besedi in gledališki izraznosti, intelektualce, ki dramatikovo sporočilo in tekstovno predlogo spoštuje in ne zapuša njenih temeljnih okvirov in mej, jo pa umetniško razgradi in tolmači ter z osebno noto in videnjem posreduje vse tiste odtenke, ki sestavijo in oblikujejo enkratni lik. Tako sebe in svoje dolgoletno ustvarjalno delo vidi dramski umetnik Anton Petje.

Svojo igralsko pot na profesionalnem odru je po študiju na ljubljanski akademiji in po treh letnikih medicinske fakultete začel v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju z vlogo v Kranjskih komedijantih Bratka Krefta. Bilo je leta 1959. Od takrat je Anton Petje odigral na desetih vlogah, dahnul svojim likom svojske razsežnosti, jih približal občinstvu najprej v Mariboru, potem pa v Trstu. V Slovenskem stalnem gledališču je deloval od leta 1970 z debutom v Amfitruu v režiji Jožeta Babiča pa vse do upokojitve. Polnih 36 let je Petje posredoval svoje mojstrstvo zamejski publikii, celotnemu primorskemu in slovenskemu prostoru. Bil je eden ključnih stebrov takrat znamenitega in številnega tržaškega ansambla, z galerijo vlog je dokazal, da je virtuoz detajla in da zna prepoznati tudi najbolj tenkočutne osebnostne poudarke. Anton Petje je oblikoval povsem sebi lasten slog igre, kar sta Dušan Moravec in Vasja Predan takole definirala: V Petjetovih vlogah, resnobnih ali komedijskih, se skriva posebna, petjetovska izraznost - nagnjenost in tudi ljubezen do raznovrstnih ostrin, tudi grotesknih izrisov, v katerih je bil v tržaškem gledališkem ansamblu zmeraj prvi med enakimi.

Res je, Petje je oblikoval tudi najbolj zapletene, psihološko nena-

vadne in posebne like, pa naj bodo dramatično izrisani ali s komičnimi razsežnostmi. V tem smislu gre še posebej poudariti na primer vlogo Osvalda v Ibsenovih Strahovih, Cankarjevega Ščuke, Georgea v Albejevi drami Kdo se boji Virginie Woolf, Stalina v Pownallovih Mojstrski lekciji in še številne druge, da ne govorimo o deležu, ki ga je imel pri risanju likov v delih besednih umetnikov slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Delež Antona Petjeta je opazen tudi v slovenskem filmu. Leta 1962 je začel sodelovanje s filmsko kameraro v delu Tistega lepega dne Franceta Štiglica, od takrat pa so se nastopi v celovečercih in televizijskih nadaljevanjih, tudi tujih in v koprodukcijah, povzpeli na častljivo številko 67. Omeniti gre tudi igralčevo vlogo v radijskih igrah ter pri posredovanju besedil sodobnih slovenskih pesnikov. Akademik Boris Paternu ga je uvrstil med najbolj prodorne interprete pesniških del.

Zaradi izjemnega ustvarjalnega opusa, umetniške prepoznavnosti in kakovosti, neizbrisnih sledov, ki jih pušča v igralski zgodovini slovenskega gledališča - dobi Anton Petje nagrado Tantadruj za leto 2014.«

JEZIK IN RAČUNALNIŠTVO

Spoznavanje slovenščine s spletno igro besed

Zavod za uporabno slovenistiko Trojina je v sodelovanju z zunanjimi strokovnjaki za računalništvo razvil spletno aplikacijo Igra besed. Gre za didaktično igro, ki ponuja možnost na zabaven in sodoben način utrjevati in nadgrajevati znanje slovenščine. Igra besed, ki se nahaja na spletnem naslovu <http://www.igra-besed.si/>, prinaša preizkus v poznavanju besednih zvez, sestavljenih iz pridevnika in samostalnika, kot npr. rdeča jagoda.

Računalnik ponudi začetek ali konec besedne zveze, igralec pa mora napisati besede, ki se najpogosteje pojavljajo na manjkajočem položaju. Vpisane besede se točkujejo glede na mesto na seznamu pogostosti, ki temelji na pojavitvah besednih zvez v časopisih, revijah, internetu ipd. »Dejstvo je, da se razvijalci iger v Sloveniji redko odločajo za izdelavo didaktičnih iger z jezikovno vsebino, po eni strani zato, ker v tovrstnih igrah ne vidijo potenciala za dobiček, po drugi strani pa zato, ker nimajo dostopa do podatkov oziroma znanja za pravo ustrezne podatkov,« je povedal direktor Trojine Iztok Kosem.

Nekaj didaktičnih iger, povezanih z rabo jezika, je sicer najti na interaktivnem izobraževalnem portalu Lilibi, ki pa je namenjen zgolj otrokom do konca prvega triletnega osnovne šole in je plačljiva storitev. Po drugi strani so mladim v

Sloveniji primerljive besedne igre za tuje jezike - predvsem za angleščino - na voljo v večjem obsegu, nekatere med njimi so tudi precej priljubljene, še pojasnjuje Kosem.

Z Igro besed tako želijo »narediti prvi korak k zapolnitvi tega manjka in ponuditi mladim možnost, da na zabaven in sodoben način spoznavajo tudi slovenščino oziroma utrjujejo in nadgrajujejo svoje znanje slovenščine«. Podatki v igri temeljijo na zbirkah besedil oz. korpusih, izdelanih v zadnjih letih. Brez teh novih jezikovnih virov izdelava takih aplikacij ne bi bila mogoča. Aplikacija so zagnali konec novembra lani, nato so opravili testiranja z manjšim krogom uporabnikov, da so izpopolnili uporabniško prijaznost igre in ji dodali določene funkcionalnosti. Pred kratkim so jo nato tudi uradno zagnali za širšo javnost. Igra nameravajo v prihodnosti nadgrajevati z novimi podatki - npr. drugimi besednimi zvezami in kombinacijami - in novimi načini igranja, če bodo za to uspeli pridobiti ustrezna sredstva.

Obenem upajo, da bodo njeno didaktično vrednost prepoznali tudi učitelji slovenščine in ustanove, kot je zavod za šolstvo, in mogoče našli mesto zanje pri poučevanju slovenščine, tako kot maternega kot tujega jezika. Odprti so tudi za različna sodelovanja za izboljšavo igre. (STA)

LIGNANO - Znani dobitniki 30. izvedbe nagrade Hemingway

Bauman in Yehoshua

Ob velikem mislecu in pisatelju sta med nagrajenci še novinarka Alice Albinia in fotograf Guido Guidi

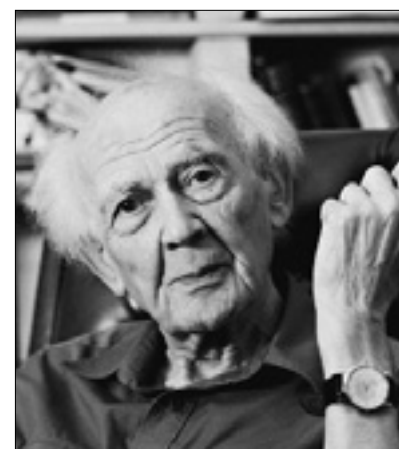
Žirija nagrade Hemingway je včeraj objavila imena štirih zmagovalcev prestižnih nagrad, ki jih bodo podelili na letošnji jubilejni 30. izvedbi v Lignanu. Letošnji dobitniki so novinarka in pisateljica Alice Albinia, filozof Zygmunt Bauman, fotograf Guido Guidi in pisatelj Abraham Yehoshua. Slavnostna podelitev priznanje bo v dvorani Kursaal 28. junija na prireditvi, ki jo bo povezovala voditeljica radijske oddaje Caterpillar Natasha Lusenti. Vsi avtorji pa bodo sodelovali tudi na srečanjih z občinstvom, ki se bodo zvrstila med 26. in 28. junijem.

Alice Albinia bo prejela nagrado za novinarsko reportažo za knjigo »Imperi dell'Indo«, v kateri je predstavila današnje razmere v Pakistanu in zablode islamskega fundamentalizma. Pogumna novinarka, ki je med svojim potovanjem tvegala življenje, da je razgalila skrite plati tiste stvarnosti, se bo z občinstvom srečala 28. junija ob 11. uri v parku Hemingway.

V petek, 27., bo ob 21. v dvorani Kursaal veliki poljski filozof Zygmunt Bauman, dobitnik nagrade za »mislne pustolovščine« in za njegovo prodorno analizo značilnosti globalizirane družbe. Že dan prej (ob 18.30 v dvorani Ufficio spiaggia 2) bo v Lignanu fotograf Guido Guidi, ki je letošnji nagrajenec za fotografijo za knjigo Veramente. V petek, 27. bo do 18.30 v Kursalu izraelski pisatelj Abraham Yehoshua, dobitnik nagrade Hemingway 2014 za literaturo.

Abraham Yehoshua

Zygmunt Bauman

Guido Guidi

Alice Albinia

ITALIJA - Tudi nizki udarci in psovke v kampanji pred nedeljskimi volitvami

Berlusconi: Grillo je morilec Grillo: Besede iz onostranstva

Renzi: Medtem ko se nekateri pričajo, skušam reševati konkretne probleme ljudi

RIM - »Beppe Grillo je morilec. Na sodišču je bil pravnomočno obsodjen, ker je z avtomobilom zapeljal na cesto, ki je bila zaprta zaradi ledu. On se je rešil iz avtomobila, njegovi trije prijatelji pa so umrli. Zaradi tega je bil Grillo obsodjen na 14 mesecev zapora.« Tako je dejal bivši premier Silvio Berlusconi, ko je včeraj dopoldne sodeloval v televizijski oddaji »L'aria che tira« na mreži La sette. Vodja stranke Naprej Italija je pristavil, da je prvak Gibanja petih zvezd povrh davčni utajevalc. Imam priče, po katerih je Grillo zahteval plačilo na črno za svoje spektakle,« je dejal bivši premier. »Ne prenašam, da takšni ljudje solijo pamet drugim in da se grejo moraliste,« je še povedal.

Berlusconijeve besede nazorno dokazujejo, kako se je temperatura volilne kampanje pred nedeljskimi evropskimi in upravnimi volitvami močno dvignila in da so nizki udarci postali vsaj za nekatere njene protagoniste nekaj rutinskega. Priznati je treba, da pri tem Grillo nič ne zaostaja za Ber-

SILVIO BERLUSCONI
ANSAMATTEO RENZI
ANSABEPPE GRILLO
ANSA

lusconijem, prej nasprotno. Včeraj se ni hotel zapletati v polemiko z bivšim premierjem. »Ubogi človek, govori iz onostranstva,« je dejal. Na volilnem shodu pred vladno palačo v Rimu pa je napadel premierja Mattea Renzija, češ da so mu dnevi šteti. »Kmalu ga bomo pozabili, tako kot smo že pozabili Enrica Letto in mnoge druge,« je še povedal. Vodja Gibanja petih zvezd je potrdil svoje prepričanje, da bo na evropskih volitvah premočno zmagal. »Tako po zmagi bomo zahtevali odstop predsednika republike, pa tudi razpis pred-

časnih državnih volitev, in to z obstoječim volilnim zakonom,« je napovedal.

Premier Renzi je v svojem odzivu dejal, da bo v nedeljo »derbi med tistimi, ki grozijo s terorjem, in tistimi, ki skušamo spremeniti stvari«. Kot konkreten plod reformnih naporov je premier omenil 80 tisoč evrov, ki jih bodo z majsko plačo prejeli odvisni delavci z letnimi dohodki do 25 tisoč evrov, in pristavil, da bo vlada podoben ukrep skušala sprejeti tudi v prid upokojenecem z nižjimi dohodki. Sicer pa je Renzi dejal, da medtem ko se drugi pri-

čajo, on vlada in rešuje konkretne probleme. Pristavil je, da bodo v nedeljo evropske in upravne volitve, ki same po sebi ne morejo vplivati na usodo vlade.

Na Grillove izjave se je odzval tudi predsednik republike Giorgio Napolitano. »V Italiji velja pravica izražanja,« je ugotovil. Sicer pa je opozoril, da sta populizem in nacionalizem skregana s samo idejo evropskega združevanja. Predsednik je pozval k reševanju konkretnih problemov, začeni na gospodarskem področju, saj kriza še vedno ni premagana.

ŠANGAJ - Medtem ko so odnosi Zahoda z Rusijo na najnižji ravni

Rusija in Kitajska poglobljata gospodarsko sodelovanje

ŠANGAJ - Rusija in Kitajska, vse bolj pomembni svetovni velesili in strateški zaveznici, bosta v prihodnjih letih še poglobili gospodarsko sodelovanje, tudi v energetiki. Ruski predsednik Vladimir Putin, ki se muhi na dvodnevem obisku v Šangaju, ocenjuje, da bi lahko trgovinska menjava med državama do leta 2015 dosegla 100 milijard dolarjev.

"Kitajska se je odločno uveljavila kot naša glavna trgovinska partnerica," je po srečanju s kitajskim predsednikom Xi Jinpingom po poročanju ruske tiskovne agencije Itar-Tass včeraj povedal Putin. Spomnil je, da se je trgovinska menjava med državama lani povečala za dva odstotka na skoraj 90 milijard dolarjev.

Pozitiven trend se je nadaljeval tudi v prvem letošnjem četrtletju, ko se je okrepila za več kot dva odstotka. "Če ohranimo takšen tempo, bo trgovinska menjava med državama do leta 2015 vredna 100 milijard dolarjev," je optimističen predsednik največje države na svetu, ki se na Kitajskem muhi prvič, potem ko je Xi lani prevzel položaj.

Putin se je ob tem zavzel tudi za krepitev investicijskega sodelovanja med državama. Strani nameravata vzpostaviti skupni odbor za investicijsko sodelovanje na ravni namestnikov premierov in skupino za nadzor strateških projektov, poroča ruska tiskovna agencija Ria Novosti.

Rusija in Kitajska sta v minulih letih občutno okrepili sodelovanje. Kitajska je postala glavna trgovinska partnerica Rusije, medtem ko se Moskva uvršča med deset najpomembnejših trgovinskih partneric Pekinga.

Rusija in Kitajska sta v minulih letih občutno okrepili sodelovanje. Kitajska je postala glavna trgovinska partnerica Rusije, medtem ko se Moskva uvršča med deset najpomembnejših trgovinskih partneric Pekinga.

V času obiska, ki ga bo ruski predsednik zaključil danes, naj bi državi podpisali več kot 40 sporazumov. Nekaj sta jih že, pokrivajo pa različna področja, od širšega gospodarstva, trgovine, energeti-

Ruski predsednik Vladimir Putin se rokuje s svojim kitajskim kolegom Xi Jinpingom med obiskom v Šangaju

ANSA

ke do humanitarnih vprašanj.

Veliko podrobnosti o podpisanih sporazumih po poročanju francoske tiskovne agencije AFP sicer ni znanih. Za zdaj so razkrili, da so podpisali sporazum o gradnji mostu čez reko Amur, ki bo povezal severovzhod Kitajske in Sibirijo, vreden pa naj bi bil 400 milijonov dolarjev.

Tesneje bodo sodelovali tudi na področju železniškega prometa. Na nekaterih čezmejnih točkah bodo posodobili infrastrukturo, s pomočjo katere bodo po poročanju Itar-Tassa olajšali promet in povečali pretovorne zmogljivosti.

Ruski in kitajski proizvajalci letal nameravajo sestaviti tudi širokotrupno letalo na dolge linije, ki bo imelo 400 sedežev, s čimer se želijo zoperstaviti evropskemu proizvajalcu letal Airbus in ameriškemu Boeingu.

V središču pozornosti je tudi sodelovanje na področju energetike, saj se Rusija in Kitajska že več let pogajata o sklenitvi novega sporazuma o dobavi ruskega plina. Putin je v ponedeljek nakazal, da je dogovor tik pred vrati. Najbolj kočljivi

vo vprašanje je cena plina, ki je glavna ovira na poti do podpisa sporazuma.

Putin in Xi sta se včeraj sicer dogovorila, da bosta Rusija in Kitajska, ki sodita v skupino hitro rastočih držav, a imata v zadnjem času v gospodarstvu kar nekaj težav, sodelovanje okrepili tudi v naftnem sektorju ter na področju dobave premoga in elektrike.

Do Putinovega obiska na Kitajskem prihaja v času hude krize v Ukrajini, zaradi katere so odnosi med Rusijo ter EU in ZDA dosegli najnižjo točko po hladni vojni. Obisk ruskega predsednika, ki velja za najvplivnejšega politika na svetu, je tako tudi znak Zahodu, da je največja država na svetu okrepila iskanje novih partnerjev.

Kitajska je zaradi morskih ozemeljskih sporov po drugi strani v napeh odnosih z Vietnamom, Japonsko in Filipini. Xi, ki je Putina označil za "starega prijatelja", je ob tem dejal, da je gradnja strateškega partnerstva med državama nujna izbira za razvoj multipolarnega sveta. (STA)

KRIZA V Libiji vse večji kaos

BENGAZI - Elitna enota libijskih sil se je v ponedeljek pridružila paravojaški enoti pod vodstvom upokojenega vojaškega polkovnika Halife Haftarja, ki se v Bengaziju spopada z islamističnimi borci. V drugem največjem libijskem mestu vlada vse večji kaos, ki je že blizu državljanski vojni.

Vse bolj negotovo je tudi v prestolnici Tripoli. V tamkajšnji parlament so v nedeljo, dva dni po protiislamski ofenzivi paravojaške enote generala Haftarja v Bengaziju, vdrli libijski oboženci. Libijska vlada je na svoji spletni strani v ponedeljek objavila odprto pismo, v katerem predlaga parlamentu, naj si za izhod iz krize "vzame počitnice".

V zadnjih tednih so se spopadi med različnimi strujami upornikov proti nekdanjemu diktatorju Moamarju Gadafiyu okrepili in v nedeljo so spopadi potekali sredi prestolnice. Po navedbah ministra za pravosodje Salaha al-Marghanija sta bila v nedeljskih spopadih med rivalskimi milicami na jugu Tripolija ubita dva človeka, 55 pa je bilo ranjenih. Ob tem je pojasnil, da nasilje ni bilo povezano s protiislamskično ofenzivo v Bengaziju.

Upokojenemu vojaškemu polkovniku Halifi Haftarju se medtem pridružujejo novi vojaki. V ponedeljek se mu je pridružila elitna enota libijskih sil, včeraj pa še obmejne enote v mestu Tobruk na vzhodu Libije in drugi bataljon na jugu države.

Savdska Arabija je zaradi zaostrovanja razmer v Libiji v nedeljo zaprla veleposlanstvo v Tripoli in evakuirala diplomate. Na evakuacijo so pripravljene tudi ZDA, čeprav se še niso odločile zanjo. Administracija predsednika Baracka Obame ne želi, da bi se ponovil 11. september 2012, ko je bilo uničeno poslopje konzulata v Bengaziju in ubit veleposlanik Christopher Stevens.

Ameriški marinci imajo v italijanskem oporišču Sigonella v pripravljenosti osem letal osprey V-22. (STA)

Delno odloženo plačilo davka na nedeljive storitve TASI

RIM - Kot je bilo pričakovati, je napoved prišlo do odložitve plačila prvega obroka davka na nedeljive storitve TASI, in sicer na september. Vendar bo ta odločitev veljala le za tiste občine, ki do 23. maja niso določile količnika, po katerem se davek izračuna. V občinah, ki so to storile, pa bo prvi obrok treba slej ko prej poravnati do 16. junija. Gre približno za desetino vseh občin v državi. Združenje potrošnikov Codacons pa je že protestiralo. Po njegovem sklep vlada krši temeljno načelo enakopravnosti državljanov oz. davkoplačevalcev.

Italijanska mornarica rešila dva čolna s 133 otroki

RIM - Italijanska mornarica je včeraj rešila dva nabito polna čolna, na katerih se je gnetlo več kot 500 prebežnikov. Med njimi je bilo tudi 133 otrok in 64 žensk. V letošnjem letu je italijanska mornarica zabeležila že več kot 36.000 prebežnikov, ki so se preko Sredozemskega morja skušali prebiti na italijanske obale.

Tokrat je oba čolna s prebežniki pred obalo Sicilije opazil mornariški helikopter. En čoln je vlekel drugega, ki se je očitno med plovbo pokvaril. Čolna naj bi se na pot podala iz severa Libije. Na njunih krovih pa naj bi bili tako Libijci kot državljani Eritreje, Somalije in Sirije.

Na Tajskem vojno stanje

BANGKOK - Tajska vojska je po večmesečni politični krizi, ki so jo spremljali množični protesti, včeraj razglasila vojno stanje, ki tajskim silam daje precejšnjo pooblastila. Na ulicah so oboroženi vojaki in oklepniki, mediji so cenzurirani. Vendar pa vlada ostaja na oblasti, zato vojska poudarja, da ne gre za vojaški udar.

Načelnik generalštaba tajske vojske Prayuth Chan-O-cha je pojasnil, da želi vojska preprečiti nove smrtno žrtve na protestih. V času vojnega stanja lahko vojska proteste zatre z orožjem, ljudi pa aretirajo in pridrži brez pripornega naloga. Lahko cenzurira medije, prepove zborovanja in izvaja preiskave.

Vojska se o razglasitvi vojnega stanja ni posvetovala z vlado. Premier Niwatt-hamrong Boonsongpaisan, ki opravlja tekoče posle, je zato sklical nujno sejo vlade in nato sporočil, da so se odločili za predčasne volitve, ki naj bi jih izvedli 3. avgusta in tako končali politične napetosti v državi.

ZLATO
(999,99%) za kg **+42,22**

SOD NAFTE
(159 litrov) **+0,26**

EVRO **+0,10**

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 20. maja 2014

valute	20. 5.	19. 5.
ameriški dolar	1,3702	1,3715
japonski jen	138,88	138,79
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	27,479	27,474
danska krona	7,4646	7,4645
britanski funt	0,81400	0,81460
madžarski forint	305,46	305,38
litovski litas	3,4528	3,4528
poljski zlot	4,1893	4,1868
romunski lev	4,4330	4,4319
švedska krona	9,0294	9,0461
švicarski frank	1,2223	1,2223
norveška krona	8,1360	8,1355
hrvaška kuna	7,6175	7,6100
ruski rubel	47,3166	47,3682
turška lira	2,8934	2,8791
avstralski dolar	1,4921	1,4654
braziljski real	3,0362	3,0395
kanadski dolar	1,4921	1,4904
kitajski juan	8,5470	8,5445
mehiški peso	17,7229	17,7151
južnoafriški rand	14,3419	14,2635

GORICA - Robert Frandolič (SGGZ) o stiski krajevnih podjetij

Kljub padcu meje poslovali kot obmejno gospodarstvo

Za nami je desetletnica vstopa Slovenije v EU. Ta dogodek je goriški prostor doživljal in praznoval kot simbolno prelomnico, za goriško gospodarstvo pa je bil padec meje predvsem velik izziv. O tem, ali so ga goriška podjetja znala izkoristiti, smo se pogovorili z Robertom Frandoličem, predsednikom Slovenskega goriškega gospodarskega združenja (SGGZ).

Lakšno je danes stanje goriškega gospodarstva?

Stanje goriškega gospodarstva ni dobro; dovolj je, da se sprehodite po mestnem središču in ugotovite, koliko trgovin je zaprtih, ali se peljete proti Trstu in pri letališču pogledate, koliko poslovnih hal je na prodaj. Gospodarska kriza nudi podjetnikom izziv, poudarjam, izziv, da se prestrukturirajo in spremenijo svoj način poslovanja, svojo dejavnost oz. trge, na katerih nastopajo: na Goriškem se je to začelo dogajati šele v zadnjih letih, in prav zaradi tega smo priča tako hudim gospodarskim težavam. Preveč smo bili vezani na trge oz. na sisteme, ki ne obstajajo več.

Je bil po vašem mnenju vstop Slovenije v EU prej vir priložnosti ali vir težav za goriško gospodarstvo?

Vstop Slovenije v EU je bil nedvomno vir priložnosti, ki pa jih na žalost nismo izkoristili. Resnici na ljubo si moramo priznati, da smo v prejšnjih desetletjih na račun Jugoslavije in kasneje Slovenije živeli preveč dobro, v novih okoliščinah pa nismo znali spremeniti smeri delovanja. Poslovali smo kot obmejno gospodarstvo, tudi ko meje ni bilo več. Največja napaka našega gospodarstva je bila prav v tem, da se nismo prilagodili novim trendom in smo vztrajali v neperpektivnih sektorjih, kot so uvozna izvozna podjetja, špedicije, itd. Ob tem nismo spodbudili razvoja proizvodnih podjetij, tako da smo še danes vezani na trgovino in storitveni sektor, kar pa ne ustvarja dovolj delovnih mest in dovolj dodane vrednosti.

Katere goriške gospodarske panoge so v zadnjem desetletju doživele največje pretese?

Vsa podjetja, ki so bila povezana z mejo. Celo tradicionalne trgovine so čakale na kupce iz Slovenije, medtem ko so se v Sloveniji na veliko gradili trgovski centri z ogromno ponudbo raznovrstnega blaga.

Robert Frandolič in prazna hala BUMBACA

sladne niše, ki nam bodo dovolile vstopiti v novo obdobje. Problem je ravno v razumevanju tega, kaj moramo sploh narediti, da bomo lahko ostali na trgu. S problemom, kako uvajati inovacijsko kulturo v podjetja in kako inovirati poslovne modele, se bomo ukvarjali še kar nekaj mesecev, vsaj toliko, kolikor bo trajala kriza.

Kaj pa mladinsko podjetništvo? So mladi bolj pripravljeni na nove razmere?

Mladi so gotovo bolj pripravljeni na nove izzive, ker so bolj fleksibilni in, predvsem na določenih področjih, bolj spretni.

podjetniki zelo delavni in da skrbijo za razvoj lastnih podjetij in njihovih sodelavcev.

Kako jim SGGZ pomaga? Katere pobude načrtujete?

Ob predpostavki avtonomije posameznega podjetnika oz. podjetja je naloga združenja prav v tem, da skuša ustvarjati pogoje za razvoj dejavnosti svojih članov, da jim kratkoma pomaga pri premagovanju ovir, ki nastajajo v teh burnih časih. Cilji, ki smo si zastavili že pred nekaj leti, so nudenje pomoči pri internacionalizaciji naših podjetij, podpora in spodbujanje k večji inovativnosti in kreativnosti naših podjetnikov ter sodelovanje s podpornimi institucijami, ki delujejo v deželi FJK in izven nje.

Iz ust nekaterih upraviteljev in predstavnikov ustanov smo večkrat slišali, da izvaja Slovenija z nižjo obdavčitvijo podjetij nelegalno konkurenco ...

Osebnost se s tem ne strinjam. V Sloveniji poslujem že od 1994 in poglobljeno poznam vse dobre in slabe plati slovenskega davčnega sistema. Morda bi bilo potrebno kaj spremeniti v Italiji, ne pa v Sloveniji.

NOVA GORICA Rektor Zavrtnik na občini o selitvi

Jutri bodo novogoriški mestni svetniki med drugim prisluhnili tudi rednemu letnemu poročilu zavodov, ki izvajajo oziroma organizirajo dodiplomsko in podiplomsko izobraževanje na območju občine in ki so financirani iz občinskega proračuna. Svetniki so na prejšnji seji izrazili željo, da prednje stopi tudi rektor Univerze v Novi Gorici, Danilo Zavrtnik, in jim odgovoril na vprašanja v zvezi z nameravano selitvijo univerze v Vipavo. V ponedeljek nam je rektor povedal, da na sejo sploh ni še bil povabljen, včeraj pa so iz njegovega kabineta sporočili, da je vabilo prejel in da se bo seje udeležil. Ali bo tudi odgovarjal na vprašanja svetnikov, pa bo jasno v četrtek. (km)

So se slovenski podjetniki na Goriškem v primerjavi z italijanskimi morda kaj bolje znašli v spremenjenih okoliščinah in krizi?

V glavnem imajo naši podjetniki iste težave kot italijanski »kolegi«. Menim pa, da imamo kar nekaj uspešnih članov, ki se z vztrajnostjo prilagajajo novim časom in investirajo v nove pobude oz. nastopajo na novih trgih. V spremenjenih okoliščinah moramo podjetniki reorganizirati naše delovanje, upam si trditi, da moramo spremeniti našo »poslovno vizijo«. Primorani smo iskati in razumeti, katere so tiste po-

Mislím predvsem na rabo instrumentov, ki jih nudijo medmrežje in socialna omrežja. Po drugi strani pa niso tako pripravljene prevzemati rizika in se neradi podajajo v podjetniške vode.

Koliko članov ima danes SGGZ? Katere so glavne težave, s katerimi se spopadajo?

Naša organizacija šteje okrog 100 članov, čeprav smo jih v zadnjih letih kar nekaj izgubili zaradi gospodarske krize. Kar se težav tiče, je vsako podjetje zgodba zase, lahko pa s ponosom rečem, da so naši

GORICA - Taborniki in združenje Dom Zbirajo pomoč za poplavljenice

Poplave v Bosni in Hercegovini, Srbiji in Hrvaški so že terjale okrog 40 žrtev, evakuirali so skoraj milijon ljudi, voda pa je zalila približno 23.000 kv. kilometrov površine. Najbolj prizadeta je Bosna, kjer milijonu prebivalcev primanjkuje pitne vode. Prebivalstvo poplavljenega območja lahko računa na številne solidarnostne akcije. Med prvimi, ki so se organizirali, so taborniki Rodu Modrega vala. Materialno pomoč zbirajo danes od 19. do 21. ure v društvu Jezero v Doberdolu, med 17.30 in 19.30 pa v domu Budal v Štandrežu.

Pomoč zbira tudi ŠZ Dom, in sicer v soboto, 24. maja, od 15. do 18. ure v goriškem Kulturnem domu (Ul. Brass

20). »Pobudi se je pridružilo že devet športnih klubov iz Slovenije, verjamemo pa, da se bo seznam še dopolnil. Poleg materialne pomoči je zaželeno, da o akciji obvestite prijatelje, sorodnike, znance in ostala društva,« pravijo pri športnem združenju Dom.

Rdeči križ je posredoval sledeči seznam nujnih potrebščin: spalne vreče, posteljnina, ležalne podloge, dežna oblačila, gumijasti škornji, plenice, ustekleničena voda, konzervirana hrana, žepne svetilke, sveče, oede, toaletni papir, hrana za živali, higienski pripomočki, povoji, razkužila, hrana za otroke (mleko v prahu, čokolada) in čistila.

GORICA - Tatvina na višji srednji šoli Cossar

Ovadili mladoletnike

Četverica je iz avtomatov s hrano in pijačo ukradla 250 evrov - Pred kratkim so jih zalotili pri kraji v centru Tiare

Šola na Drevoredu Virgilio BUMBACA

Iz avtomatov jim je uspelo ukrasti okrog 250 evrov, denar pa so morali kmalu vrniti. Karabinjerji so v minulih dneh ovadili štiri mladoletne Goričane, ki so vladili v eno izmed goriških višjih srednjih šol ter tam poškodovali dva avtomata s hrano in pijačo.

Karabinjerje je poklical občan. Leta je v soboto pozno popoldne opazil četverico mladih, ki so preskočili ograjo poklicnega zavoda Cossar na Drevoredu Virgilio v Gorici. Patulja karabinjerjev je bila nekaj minut kasneje že na kraju, kjer je ugotovila, da so neznanci s silo odprli dva avtomata in si prilastili za okrog 250 evrov drobiža, ki je bil v napravah. Karabinjerji so še istega dne

NOVA GORICA

Komunala: spor zaradi odlagališča se pogloblja

»Niti za trenutek ni bilo odlagališče v Stari Gori brez nadzora in ni predstavljalo nobene nevarnosti, ohranili smo daljinski nadzor nad stanjem naprav, od petka pa izvajamo monitoring tudi na licu mesta,« zagotavlja direktor Komunale Andrej Miška. Na novogoriški občini trdijo obratno, in sicer da je direktor z enostransko odpovedjo najema odlagališča konec aprila obenem odpovedal tudi vse nujno potrebne monitoringe izcednih voda in zraka, kot tudi pogodbo z najemodajalcem čistilne naprave na odlagališču in druge vzdrževalne pogodbe ter da je odlagališče brez nadzora pustil pet dni. Spor glede odlagališča v Stari Gori med novogoriško Komunalo in šestimi goriškimi občinami se pogloblja.

Na občini opozarjajo, da takšna enostranska dejanja lahko resno ogrozijo zdravje in življenje občanov, saj v takem primeru grozi nevarnost eksplozije metana, če se bakla na odlagališču ustrezno ne nadzoruje. »Z vidika lovljenja izcednih voda pa to pomeni naslednje: gre za vodotok, ki gre preko sosednje Italije v Adriatik,« opozarja Gregor Hrvatin, pooblaščenec odvetnik novogoriške mestne občine. Ker je po prepričanju županov šestih občin direktor Komunale enostransko prekinil najemno pogodbo, je novogoriška občina na okrožnem sodišču zahtevala in tudi dosegla začasno odredbo, s katero sodišče Komunali nalaga ponovno vzdrževanje odlagališča. Direktor Miška je že napovedal, da se bo Komunala na to pritožila, novogoriški župan Matej Arčon pa da bo občina na to v roku 30 dni vložila tožbo. Poleg tega na občini opozarjajo, da Komunala kljub enostranski prekinitvi najema odlagališča uporabnikom še vedno zaračunava odlaganje odpadkov, poleg tega naj bi že pred leti preveč zaračunali takso za obremenjevanje okolja. Arčon je tudi napovedal sklic izredne skupščine delničarjev Komunale, na kateri bi zamenjali člane nadzornega sveta. Župani goriških občin bi v prihodnosti želeli doseči, da bi Komunala ponovno postala javno podjetje v izključni lasti občin.

Izvorni greh spora je dejstvo, da Komunala, ki ima v najemu odlagališče v Stari Gori, nima okoljevarstvenega dovoljenja, zato pa ne more več odlagati odpadkov. Konec aprila je odlagališče vrnila občini. Miška zatrjuje, da je župane pred tem večkrat pozval k rešitvi problema, a da odziva ni bilo, župani pa odgovarjajo, da so bili kooperativni in odzivni. (km)

èSTORIA - Na festivalu tudi slovenska izkušnja

Padli slovenski vojaki so do osemdesetih let ostali v senci javnega spomina

Petra Svolfšak (zgoraj), ostanki fronte na Kolovratu (levo) in pogled na Gorico z vrha opustošenega Škabrijela (desno)

Petra Svolfšak je znanstvena svetica na Zgodovinskem inštitutu Milka Kosa ZRC SAZU in izredna profesorica na Univerzi v Novi Gorici; poleg tega je članica upravnega odbora Fundacije Poti miru v Posočju in mednarodne komisije, ki stoji za letošnjim festivalom èStoria. Njeno raziskovalno delo se osredotoča na zgodovino prve svetovne vojne in na kulturno-zgodovinski okvir, širše pa na družbeno in politično zgodovino 19. in 20. stoletja. Kot predavateljica bo v Gorici nastopila na jutrišnjem posvetu v Kulturnem domu (ob 11.50) in v soboto v Apihovem šotoru na festivalskem prizorišču (med 9. uro in 10.30). Za naš dnevnik je povzela vsebino svojega doprinosa k posvetu, za kar smo ji hvaležni.

Dr. Petra Svolfšak

Letošnji mednarodni festival zgodovine èStoria »Trincee« (Streliški jarki), ki bo v Gorici potekal do 25. maja, je v celoti posvečen prvi svetovni vojni in njenim številnim kulturnim, družbenim, diplomatskim, gospodarskim odsevom ter daljnosežnim vplivom za prihodnost (in sedanost) širšega evropskega prostora. V štiridnevem zgoščenem dogajanju na različnih goriških lokacijah bodo ugledni italijanski in mednarodni strokovnjaki, zgodovinarji, sociologi, politologi in drugi poznavalci svojo pozornost usmerjali na čas pred stotimi leti, poseben mednarodni odbor, ki ga sestavljajo Mustafa Aksakal, Gerhard Hirschfeld, Boris Kolonicki, Mile Bjelajac, Petra Svolfšak, Virgilio Ilari, Erwin Schmidl, Nicolas Offenstadt, Graydon A. Tunstall in Hew Strachan, pa se bo jutri, 22. maja, na posebnem posvetu v goriškem Kulturnem domu posvetil prav stoti obletnici začetka prve svetovne vojne. Tako je tudi slovenska vojna izkušnja našla prostor med uglednimi mednarodnimi strokovnjaki, kar je za slovensko zgodovinsko odlična priložnost, da predstavi slovensko vojno izkušnjo in spomin nanjo tudi mednarodni strokovni in širši zainteresirani javnosti.

Slovenski spomin na prvo svetovno vojno je v naslovu predstavitev na konferenci postavljen kot vprašanje, ali gre za pozabo poraženih. Čar ali zagonetka prve svetovne vojne je njena moč, da je oblikovala in vplivala na kolektivno spominjanje celotnih skupnosti, ki so bile podvržene neposredni izkušnji vojne in njihovih pri-

hodnjih generacij vse do današnjih dni, ko s stoletno odmaknjenostjo premišljamo o vojni kot prostoru zgodovinskega spominjanja, kot je most med spominom in zgodovino definiral Jay Winter. Ob izjemno raznovrstni vojni izkušnji prebivalstva slovenskih dežel, tako na vojaškem kot tudi v civilnem polju, bi verjetno pričakovali raznovrstne in številne spominske odseve, vendar so nekatere okoliščine vendarle tako odločilno vplivale nanje, da se je dolga desetletja upravičeno vpraševalo, ali gre za dejansko pozabo ali vsaj odrinjenost na rob kolektivnega spomina. Že konec prve svetovne vojne, ki je spodbudil temelje večstoletnega patronata habsburške monarhije ter pomenil začetek t.i. jugoslovanskega 20. stoletja slovenske zgodovine, je zaradi svoje prelomnosti opredelil prihodnji odnos do slovenske vojne izkušnje. Podoben prelom sta predstavljala tudi druga svetovna vojna in socialna revolucija, ki je v kulturo zgodovinskega spominjanja na prvo svetovno vojno prinesla nove zahteve, vendar je tudi v jugoslovanskem kontekstu prva svetovna vojna izgubila vlogo državotvornega spomina. Ves čas obstoja Kraljevine SHS / Jugoslavije je bilo zgodovinsko spominjanje podvrženo težkim in nepremostljivim preizkušnjem, predvsem zaradi razdvajajočega razmerja med zmagovalci in poraženci, saj je bilo nemogoče slaviti zmago in poraz obenem. Poudariti je potrebno, da slednje ni toliko vplivalo na samo slovensko spominjanje temveč na položaj slovenskega spomina v t.i. državotvornem, jugoslovanskem spominu na veliko vojno. Slednji se je napajal predvsem

iz bojne izkušnje, ki je sooblikovala novo južnoslovansko državno skupnost, skupaj z vojnimi napori Kraljevine Srbije v 1. svetovni vojni. Naslanjala se je na dobrovoljsko tradicijo in tako naslavljala zgolj manjšinski del Slovencev, to je slovenske dobrovoljce v srbski oziroma v antantnih vojskah, ki so se bojevali za novo jugoslovansko državo. Tako je slovensko zgodovinsko spominjanje več desetletij temeljilo predvsem na spominski literaturi, ki je v času med obema vojnima odsevala jugoslovansko spominsko stvarnost, kar pomeni, da je bila večina spominov posvečena prav slovenski dobrovoljski izkušnji. Po letu 1945 se je dobrovoljska tematika, tako kot vse ostale tematike prve svetovne vojne, skoraj povsem umaknila iz javnega spomina. Podobnemu razvoju lahko sledimo tudi pri tematiki slovenskih vojaških uporov, katerih osrednji cilj je bilo končanje vojne, ideja, ki so jo med izčrpane in vojne naveličane vojake zanesli povratniki iz ruskega vojnega ujetništva in so v daljni Rusiji doživeli oktobrsko revolucijo in z njo ruski konec vojne. V prvi Jugoslaviji so bili upori interpretirani predvsem kot gibanje za združenje Avstro-Ogrske, po letu 1945 pa so bile poudarjene predvsem domnevna revolucionarna obeležja vojaških uporov. V 20ih in 30ih letih 20. stoletja je izšla tudi vrsta slovenskih spominov na vojno ujetništvo v Rusiji, ki so predvsem izjemne pripovedi o izkušnji vojnega ujetništva, z zanimivimi etnografskimi in potopisnimi opisi poti v oddaljeno domovino. V desetletjih med obema vojnima so bili ujetniški spomini eden najbolj učinkovitih dejavnikov slovenske-

ga spominjanja na prvo svetovno vojno.

V obdobju kraljevine SHS / Jugoslavije je bila na področju utrjevanja javnega spomina in spoštovanja neprecenljivega žrtvovanja in vojnega napora slovenskih vojakov najbolj dejavna Zveza bojevnikov vojne. Veteranska organizacija je združevala vojne veterane vseh svetovnih nazorov in vojnih izkušenj, poleg skrbi za socialno stisko veteranov in vojnih vdov, so svojim padlim tovarišem postavili več kot 160 spomenikov in spominskih plošč, niso pa uspeli postaviti osrednjega državnega pomnika, ki so ga načrtovali na Žalah v Ljubljani po načrtih Jožeta Plečnika, oziroma na Brezjah, kamor so slovenski vojni veterani romali vsako leto na veliki šmaren in želeli postaviti spominski park. Medtem je na Avali, na beograjskem obrobju, zrasel Meštrovičev spomenik neznanemu vojaku, kar je bil tudi zadnji poskus jugoslovanskih oblasti, da bi potrdile jugoslovansko edinstvo in identiteto.

Zelo zanimiv je bil predvsem v času po prvi svetovni vojni položaj zgodovinskega spominjanja na dogajanja na soški fronti. Čeprav je v tem času izšlo nekaj izvrstnih spominskih zapisov in knjig o vojni na Soči, pa ta zaradi političnih okoliščin, ni zbudila interesa tedanje države, po vsej verjetnosti zaradi ne-jugoslovanskega značaja vojne na soški fronti ter dogajanja tik po koncu vojne. Povojne okoliščine - italijanska zasedba in kasnejša priključitev po Londonskem paktu pridobljenih ozemelj, so odločilno vplivale na ohranjanje spomina na prvo svetovno vojno na Primorskem. Italijanski pritisk, raznarodovalna politika in vsakdanji boj za narodno preživetje, so spomin na vojno potisnile v polje intimnega in družinskega. Javni spomin na padle slovenske vojake v času med obema vojnima na Primorskem ni dobil domovinske pravice in se je v obliki spomenika udeležil zgolj v redkih primerih. Po drugi strani pa je zmagoviti italijanski spomin svoje padle vojake slavil in spomin na nji-

hovo žrtev obeležil z velikimi kostnicami, tudi na slovenskem etničnem ozemlju. Navkljub temu ostaja ne povsem pojasnjeno vprašanje, zakaj slovenski vojni veterani niso svojih spominov na soško bojevanje zapisali v spominih in so ti našli pot med slovensko javnost šele od 80ih let 20. stoletja dalje. Odtlej beležimo izreden vzpon izdajanja spominov slovenskih vojakov na prvo svetovno vojno.

Konec druge svetovne vojne in oblikovanje socialistične Jugoslavije sta v slovensko in jugoslovansko naracijo o prvi svetovni vojni prinesla nove zorne kote, v tematiki so bili vnešeni revolucionarni elementi, toda, kar je še bolj pomembno, je dejstvo, da je prva svetovna vojna postala drugorazredna tematika v senci javnega spomina ali zgodovinskega obravnavanja. Redki so bili poskusi, da bi se to obdobje slovenske zgodovine, ali soška fronta kot »prvovrstno« dogajanje na slovenskih tleh, predstavila javnosti pred 80mi leti 20. stoletja; dotlej je izšlo zgolj nekaj zgodovinskih del in neuspešno je poskušal Goriški muzej proti koncu 60ih let prejšnjega stoletja postaviti muzejsko zbirko prve svetovne vojne na Sveti Gori.

V zadnjih dveh desetletjih in pol končno lahko govorimo o sistematičnem znanstvenem in muzejskem delu, številnih delih izpod peres ljubiteljskih zgodovinarjev in zasebnih zbirkah zanesenjakov, kar vse je pripomoglo h gradnji podobe o dogajanju na soškem bojišču in na slovensko vojno izkušnjo na sploh ter k utrjevanju slovenskega zgodovinskega spominjanja na dobo pred stotimi leti. Ne nazadnje je Republika Slovenija z ustanovitvijo Nacionalnega odbora za obeleževanje 100-letnice prve svetovne vojne, ki deluje pod geslom »Večen bo na vas spomin«, prepoznala pomembnost prve svetovne vojne ne zgolj kot prelomnega procesa v zgodovini Slovenk in Slovencev, temveč tudi njenege obeleževanja in spominjanja tako na lokalni kot državni ravni.

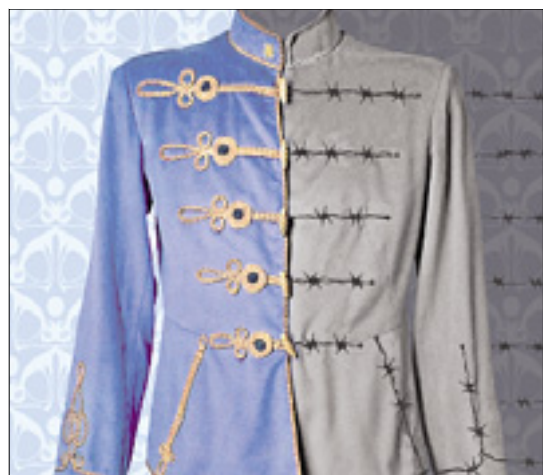
ZAČENJA SE ÈSTORIA Koncert in posvet

Uvod v mednarodni festival zgodovine èStoria bo nocojšnji koncert »Di passi d'ombre memori«, ki ga drevi ob 21. uri prirejajo v Kulturnem centru Lojze Bratuž. Polifonski zbor iz Rude bo ob spremljavi pianista, kvarteta godal in harmonikarja izvedel skladbo »I canti rocciosi« Giovannija Sollime. V ozadju se bodo vrteli posnetki Gorice v letih prve svetovne vojne, večera se bo udeležil John Hemingway, pisateljev vnuk. V živo bo festival stopil jutri z mednarodnim posvetom »Globalna vojna: mit in izvor prve svetovne vojne«, ki bo potekal v Kulturnem domu: po pozdravih bo ob 9.30 za uvod poskrbel Paolo Mieli, nato bodo za mikrofonski stopili številni drugi izvedenci iz različnih držav. Program je objavljen na strani www.estoria.it.

GORICA - Ob zgodovinskem festivalu tudi razstava v muzeju Sv. Klare

Iz »Belle Époque« v vojno

Na ogled bodo uniforme, razglednice, zemljevidi, satirične ilustracije ter naslovne strani italijanskih in tujih časopisov

V muzeju Sv. Klare v Gorici bodo jutri, 22. maja, odprli razstavo »1914: L'Europa alla guerra - Dal colore delle uniformi al fango delle trincee« (1924: Evropa v vojno - Od pisanih uniform do blatnih jarkov), ki jo s pokroviteljstvom goriške pokrajine in dežele prireja goriška občina v sodelovanju z združenjema Isonzo in Prologo. »Gre za tretjo izmed štirih razstav, s katerimi se je želela Gorica ob stoletnici izbruh prve svetovne vojne predstaviti kot simbol, saj je bila eno izmed njenih pomembnih prizorišč,« je povedal župan Ettore Romoli in spomnil, da so v aprilu v dvorcu Coronini Cronberg odprli razstavo avstro-ogrskih uniform, nakar je pokrajina Gorica odprla razstavo uniform tridesetih evropskih vojsk v grajskem naselju, septembra pa bo prvi svetovni vojni posvetila razstavo tudi Fundacija Goriške hranilnice.

Kot je povedal predsednik združenja Isonzo Bruno Pascoli in kot učinkovito prikazuje tudi podoba na plakatu, ki

ga je izdelalo združenje Prologo, bo razstava v muzeju Sv. Klare osredotočena na prehod iz časa »Belle Époque« v prvo svetovno vojno ter prve mesece spopada. Na ogled bodo pisane avstro-ogrške uniforme, predvsem pa fotografije, razglednice, satirične ilustracije in zemljevidi. Dogajanje v prvih mesecih vojne bo mogoče razbrati tudi iz naslovnih strani časopisne priloge Domenica del Corriere in drugih evropskih časnikov. »Začetek vojne smo želeli prikazati iz različnih zornih kotov,« je povedal Pascoli, predsednik združenja Prologo Franco Spanò pa je napovedal, da bodo na ogled razstave povabili tudi sodobne umetnike, ki bodo na podlagi nabranih vtisov ustvarjali nova umetniška dela. Na ogled bo tudi »najdaljša fotografija Gorice« oz. pogled z Vrha na soško fronto, ki so jo natisnili na 18 metrov dolgo platno. Odrptje razstave bo ob 18.30: muzej bo med festivalom èStoria mogoče obiskati med 10.30 in 19.30, od 27. maja dalje pa od torka do nedelje med 10.30 in 12.30 ter med 16. uro in 19.30.

SENKO PLIČANIČ EU je koristna za Slovenijo

Senko Pličanič

LJUBLJANA - Na EU se pogosto gleda kot včasih na prestolnico nekdanje skupne države, od katere nimamo nič, je za STA dejal nosilec liste DL za evropske volitve Senko Pličanič. EU je po njegovem koristna za Slovenijo, a tega ljudje ne vidijo. Kako bo dogajanje doma vplivalo na te volitve, si ne zna predstavljati, meni pa, da bodo ljudje le še bolj zmedeni. Pličanič je v pogovoru za STA poudaril, da na prvem mestu vidi interese Slovenije. Če jih želimo uveljaviti v EU, pa je po njegovem mnenju treba EU razvijati v smeri večje politične enotnosti ter v smislu utrjevanja povezave na različnih področjih, z večjimi pooblastili Evropske komisije in Evropskega parlamenta ter ostalih organov EU.

V prvi vrsti pa bi, pravi, morali v Sloveniji oblikovati strategijo in vizijo države ter nato v tej luči peljati politiko EU. »Ko so šli naši ljudje v organe EU, se zdi, da so pozabili, da prihajajo iz Slovenije.

Delovali so daleč od svoje države, ljudje v Sloveniji pa so skladno s tem oblikovali percepcijo pomembnosti EU za Slovenijo - ta pa je nizka. Smo v EU, od tega pa nič nimamo,« je pojasnil Pličanič.

Po njegovih besedah gre za bistveno več kot le evropska sredstva. Večina slovenskega prava je namreč evropsko pravo in čeprav smo majhni, to ne pomeni, da ne bi mogli imeti večjega vpliva na oblikovanje evropskega prava, meni.

MILAN ZVER Unija kot mednarodni dejavnik

Milan Zver

LJUBLJANA - Evropska unija mora v naslednjih petih letih vzpostaviti temelje za uvedbo lastnih finančnih virov in nadaljevati prizadevanja za odpravo demokratičnega primanjkljaja, je v pogovoru za STA menil nosilec liste SDS na evropskih volitvah Milan Zver. Večjega uspeha skrajno levih in desnih strank ne pričakuje, ni pa naklonjen niti preveč integrirani EU. Kot glavni izziv EU v naslednjem mandatu Zver vidi dokončno oblikovanje bančne unije ter vzpostavitev temelja za uvedbo lastnih virov. Ko unija ne bo več odvisna od donacij v proračun s strani članic, se bodo po njegovem prepričanju spremenila tudi razmerja med ključnimi evropskimi institucijami.

Kljub temu, da Evropski parlament trenutno s Svetom soodloča o proračunu, je namreč slednji po besedah Zvera še vedno premočan. »Dovolj je en veto države članice in v vodo pade več tednov, mesecev usklajevanja med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo,« je dejal.

Poleg tega bo ključno, da se unija uveljavi kot mednarodni dejavnik, tudi na področju varnostne politike bo morala narediti več. Za Slovenijo bo medtem po njegovem prepričanju ključni izziv izhod iz krize. V ta okvir spada konsolidacija javnih financ. Nujne so nekatere reforme, med drugim na trgu dela, gospodarstva, pravosodja in utrditev elementov pravne države.

DARJA RADIČ Več neposredne demokracije v EU

Darja Radič

LJUBLJANA - Nosilka liste Zares Darja Radič si bo, če bo izvoljena za evropsko poslanko, prizadevala za več neposredne demokracije v EU. Meni namreč, da imajo volivci premalo vpliva na odločanje v evropskih institucijah. Radičeva, nekoč tudi gospodarska ministrica, je za STA tudi ocenila, da bo morala EU popraviti svojo politiko reševanja krize. Radičeva kot glavni izziv EU v prihodnjih petih letih vidi vprašanje, kako popraviti politiko reševanja krize EU, saj se je dosedanja «izkazala za popolnoma neuspešno». »Tako je treba najprej stabilizirati gospodarstvo EU, politiko pa preurediti tako, da bo prinašala koristi za vse, ne samo za nekatere,« pravi.

Izzivi po besedah Radičeve čakajo tudi Slovenijo. »Postati bo morala bolj aktivna članica. V zadnjih letih, ko kot podjetnica delam v tujini, od tega pogosto tudi v Bruslju, opažam, da je Slovenija v pomembnih bruselskih institucijah neopazna,« pravi. Dodaja, da bo Slovenija za svojo večjo prisotnost morala poskrbeti predvsem sama.

Med načini, kako bi lahko Slovenija postala bolj prepoznavna znotraj EU, kandidatka Zaresa za evropske volitve izpostavlja predvsem aktivnejšo vlogo vlade pri zastopanju slovenskih stališč v institucijah EU, večjo aktivnost slovenskih evropskih poslancev ter večje vključevanje Slovenije v različne razvojne konzorcije, ki se oblikujejo v EU.

JELKO KACIN Glasovi levice preveč razpršeni

Jelko Kacin

LJUBLJANA - Nosilec liste Kacin - Konkretno Jelko Kacin je v pogovoru za STA izrazil razočaranje, ker poskus oblikovanja liberalne liste za evropske volitve v Sloveniji ni uspel. Skrbi ga, ker se bodo glasovi levice preveč razpršili, od česar bo imela koristi desnica. Prepričan je še, da bi morala Slovenija spremeniti odnos do EU. Kacin je že dvakrat prišel v Evropski parlament kot kandidat LDS, tokrat pa na volitvah nastopa s svojo listo Kacin - Konkretno. Kot je pojasnil, je že v začetku marca zbral dovolj podpisov za vložitev liste skupaj z LDS, a je bil naposled prisiljen vložiti svojo kandidaturu, ker je ves april porabil za morebitno oblikovanje skupne liberalne liste z LDS, Zaresom, Državljanjsko listo in Pozitivno Slovenijo.

Ker poskus oblikovanja skupne liste ni bil uspešen, med drugim tudi zato, ker so se po Kacinovih besedah tega vsi lotili »s figo v žepu«, se je odločil za samostojno kandidaturu. Sklicali so svet LDS, a ni bilo potrebnega kvoruma za odločanje o tem vprašanju. Pojasnil je, da je še vedno član LDS, LDS ga tudi podpira.

Neuspešen poskus oblikovanja liberalne liste Kacina »skrbi in tudi boli«. »Gre za drobljenje na levi sredini. Veliko lažje je skupaj zbrati 14 odstotkov za dva kot devet odstotkov za prvega,« je menil.

Levica je na tokratnih evropskih volitvah zastopana na številnih listah. Kacina skrbi dejstvo, da se bodo glasovi levice preveč razpršili.

Ustanovni kongres stranke Alenke Bratušek

LJUBLJANA - Ustanovni kongres stranke Alenke Bratušek bo 31. maja v Ljubljani, je Bratuškova včeraj napovedala v pogovoru z državljanji na svojem Facebook profilu. Premierka, ki opravlja tekoče posle, sicer še vedno zbira tudi podpise za ustanovitev nove stranke, ki naj bi se zavzemala za socialno-liberalno Slovenijo. Za ustanovitev stranke je potrebnih 200 podpisov, do zdaj so jih zbrali 187, je Bratuškova pojasnila v pogovoru na Facebook profilu. Na vprašanje, kako se bo stranka imenovala, pa je odgovorila: »Zavezništvo Alenke Bratušek združevalo vse, ki verjamejo, da je Slovenija lahko gospodarsko uspešna in še vedno socialna država.«

Poudarila je tudi, da je naklonjena povezovanju in zavezništvom strank ter skupnem nastopanju na volitvah. Prepričana je, da je sodelovanje in povezovanje pot do uspeha. Bratuškova se namreč namerava s stranko pomeriti na predčasnih volitvah, ki utegnejo biti že julija. Poleg njene pa je na levem političnem polju do volitev pričakovati vsaj še dve novi stranki, in sicer Igorja Šoltesa ter Mira Cerarja. Ustanovni kongres ene in druge je pričakovati po evropskih volitvah.

Zaradi siceršnje razdrobljenosti na levem političnem polju lahko pride tudi do predvolilnega povezovanja omenjenih strank. Nekdanji vodja PS Bratuškova se je za ustanovitev stranke odločila potem, ko jo je Zoran Jankovič pred slabim mesecem na kongresu premagal in prevzel vodenje stranke. PS se je zatem razklatila na pol, prav tako poslanska skupina. Padla je vlada, ki sedaj opravlja le še tekoče posle.

Vilfan ni bil pijan

LJUBLJANA - Analiza krvi, ki so jo opravili na inštitutu za sodno medicino, je pokazala, da Peter Vilfan 10. maja, ko je v Šiški na prehodu zbil pešca, ni vozil pijan, poroča spletni Dnevnik. Jože Balažič z omenjenega inštituta pa opozarja, da gre za rezultat ob odvzemu vzorca, ki mu je treba prišteti še izločeni alkohol v času od nesreče do odvzema krvi. Nekdanji poslanec PS Vilfan je sicer za časnik potrdil, da je preiskava pokazala, da je bila stopnja alkoholiziranosti pod zakonsko določeno mejo.

Pojasnil je, da je bil v ponedeljek na uradnem pogovoru na policiji, kjer so ga seznanili z rezultatom krvne preiskave, ki jo je opravil inštitut za sodno medicino. Ker je bila stopnja pod zakonsko določeno mejo, se postopek ne vodi več kot nesreča, ki je nastala zaradi vožnje pod vplivom alkohola, je dejal.

Z rezultati je Vilfan zadovoljen, saj meni, da v vozilo ni sedel v stanju, v katerem ga ne bi bil sposoben upravljati. Odstopa z mesta poslanca, s katerim se je DZ seznanil minulo sredo, pa Vilfan po poročanju časnika ne obžaluje.

Vilfan je v kratkem nagovoru na seji DZ poudaril, da je takoj po prometni nesreči vedel, kaj mora storiti, saj je kot poslanec vselej sprejemal odgovornost in tudi njene posledice. Ob tem se je še enkrat opravičil poškodovancu v nesreči, poslanskim kolegom pa se je zahvalil za korektno sodelovanje. V poslanskih klopih pa je Vilfana nadomestila poslanka Alenka Lampe.

Po mnenju predstojnika inštituta za sodno medicino Balažiča pa podatek, da nekdanji poslanec ni bil pijan, ni popolnoma resničen. Kot je pojasnil za medije, je bila najnižja vrednost štirih opravljenih meritev 0,49 grama alkohola v kilogramu krvi.

HRPELJE - V krajevnem kulturnem domu

Šestnajst kraško brkinskih likovnikov se predstavlja na izvirni in raznoliki razstavi

HRPELJE - V kulturnem domu v Hrpeljah so (19.5.) odprli likovno razstavo, na kateri se predstavlja 16 ljubiteljskih likovnih ustvarjalcev kraško-brkinskega prostora.

V Hrpeljah tako razstavlja 15 slikarjev in en kipar, oblikovalec keramike, kamna in stekla. Ob Radovanu Gregorčiču iz Sežane si je mogoče ogledati še likovna dela Dajane Čok, Ane Hanzel, Marice Frančeskin, Marije Maraž, Sonje Peroci, Stanislave Vodopivec, Slavka Guština, Almirre Benassi, Ivce Žerjal, Božice Mihalič, Vesne Jogan, Sonje Trampuž, Danice Stupar, Cvetke Šemrov in Erne Kopše.

»Gre za razstavo, ki je prepoznavna po svoji raznolikosti tako glede motivov, barv, tehnike in sporočila. Prav zaradi te raznolikosti je moč občutiti energijo, ki jo dajo samo skupinske razstave in so prav zaradi te svoje živosti zanimive in privlačne. Dela so nastala na likovnih delavnicah, ki so potekale januarja v Senožečah pod

mentorstvom priznanega slikarja Jožeta Kotarja iz Novega mesta, ki je prejel številne nagrade doma in v tujini,« je med drugim dejala vodja sežanske izpostave javnega sklada za kulturne dejavnosti Vladislava Novotnik

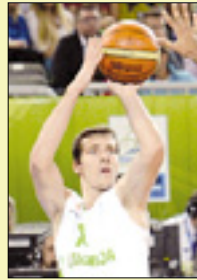
Odprta so se udeležili številni ljubitelji likovne umetnosti domačega kraja kot tudi iz sosednjih prijateljskih likovnih društev iz Izole, Postojne in Logatca. Za glasbeni utrip so v kulturnem programu poskrbeli pevci Kraške klape iz Sežane, ki delujejo šele leto dni in bodo s svojim nastopom popestrili tudi 10. jubilejno privedev V osrčju dežele terana, ki se bo odvijala v vseh krajevne skupnosti Tomaj v soboto, 31. maja.

Razstava, ki se je iz sežanskega Kosovelovega doma preselila v Hrpelje, bo v Hrpeljah na ogled do 19. junija, nakar se bo preselila v Divačo. Odprli jo bodo 20. junija.

Olga Knez

Guidolin za Udinese v drugačni vlogi

VIDEM - Francesco Guidolin (59 let) je pri Udineseju sprejel novo zadolžitev. Dosedanji trener bo odslej tehnični supervisor vseh treh klubov videmskega nogometnega koncerna: Udineseja, angleškega Watforda in španske Granade. »Sklenil sem, da je čas, da trenersko mesto prepustim drugim. To je zame nov izziv, hkrati pa se mi je uresničila želja, da ostanem član Udinesejeva družine in tega ozemlja, ki ga imam za svojega,« je povedal Guidolin. Kdo bo novi trener Udineseja še ni znano.

Dragič o SP šele v ponedeljek

LJUBLJANA - Ali bo Goran Dragič branil barve Slovenije na letošnjem svetovnem košarkarskem prvenstvu v Španiji, bo znano šele v ponedeljek. Najboljši slovenski košarkar, sicer član NBA moštva iz Phoenixa, se je včeraj sestel z vodstvom Košarkarske zveze Slovenije in selektorjem reprezentance Juretom Zdovcem, vendar so se dogovorili da do omenjenega datuma ne bodo dajali izjav. Dragič je v preteklih tednih omenjal možnost, da na SP ne bi nastopil.

MET IZ IGRE

piše
Marko
Oblak

ODBOJKA - Začenja se svetovna liga, v Trstu bo 30. maja tekma med Italijo in Iranom

Azijci niso pepelka

**GIRO 2014
Bouhanni tretjič zmagal v sprintu**

SALSOMAGGIORE - Francoz Nacer Bouhanni si je na 10. etapi letošnje kolesarske pentlje po Italiji privozil že tretjo zmago. Po 173 kilometrih dirke s starom v Modeni in ciljem v Salsomaggioreju je Italijan v boju za zmago ugnal Italijana Giacomo Nizzola. Rožnato majico vodilnega v skupnem seštevku 97-Gira d'Italia je obdržal Avstralec Cadel Evans. Na dirki je nekaj 100 metrov pred ciljem spet prišlo do množičnega padca, kateremu pa se je Evans spretno izognil. To velja tudi za Kolumbijca Rigoberta Urana, ki v skupnem seštevku za Evansom zaostaja za 57 sekund.

Sicer pa sta etapo zaznamovala Italijana Marco Bandiera in Andrea Fedi, ki jima je uspel pobeg, glavnina pa ju je devet kilometrov pred ciljem ujela.

Luka Mezgec v zaključnem sprintu ni prišel do izraza in etapo končal na 15. mestu. Danes čaka kolesarje novih 249 kilometrov od Collecchia do Savone in dva vzpona vzpona druge kategorije.

HOKEJ - V četrtfinale SP elitne skupine v Belorusiji se je uvrstila tudi reprezentanca Finske, Rusija pa s 100-odstotnim izkupičkom zmag. Italija in Kazahstan sta že izpadla. Prihodnje leto ju bosta v najvišji skupini zamenjali Avstrija in Slovenija.

ODŠEL - Italijan Claudio Ranieri in francoski nogometni prvotigaš Monaco sta se uradno razšla. Ranieri je bil v Monacu od leta 2012.

OSTAJA - Antonio Conte bo pri Juventusu vsaj še do konca prihodnje sezone, ko mu tudi poteče pogodba. To pomeni, da bo uprava najbrž ugodila trenerjevi zahtevi po okrepitevi moštva. Morda bo odšel Vidal, zadržali naj bi Pogbaja, morda od Barcelona najeli napadalca Sancheza.

KOŠARKA - Četrtfinale končnice A1-lige, 1 tekma, sinoči: Cantù - Roma 71:75, Siena - Reggio Emilia 82:85, v ponedeljek Milano - Pistoia 73:59, Sassari - Brindisi 75:73.

NBA - Košarkarji San Antonia so v prvi tekmi finala zahodne konference lige NBA premagali Oklahomo s 122:105.

KOPER - Koprška Bonifika bo danes ob 20.30 prizorišče finala nogometnega pokala Slovenije. Pomerila se bosta branilec naslova in vnovič državni prvak Maribor ter italijansko obarvana Gorica. Mariborčani so pokal osvojili osemkrat, Novogoričani pa dvakrat.

Ob objavi novice, da bo Italija na tekmi svetovne odbojarske lige v petek 30. maja v Trstu igrala proti reprezentanci Irana, je marsikdo zvižjal nos, češ da je mesto ob zalivu dobilo v doto drugorazredno srečanj. Poznavalci odbojke vedno povedati, da ni tako. Že leta 2010 se je morala Italija na tekmi svetovnega prvenstva v Milanu pošteno potruditi, da je strla odpor Azijcev. Tedaj je njen takratni selektor Andrea Anastasi pred tekmo zaman svaril pred nasprotnikom, ki so ga nepoznavalci imeli za šibkega. Odtlej se je Iran le še izboljšal in zaseda zdaj na svetovni jakostni lestvici 12. mesto. Za vzpon ima najbrž največ zaslug legendarni trener Julio Velasco, ki je prispeval k tehnični in organizacijski rasti iranske odbojke, fizično in agonistično so bili tako in tako dobri že prej. Uspešni nastopi na svetovnem pokalu na Japonskem, premoči na azijskih turnirjih, in lanske prestižne zmage v prvem nastopu te države v svetovni ligi so Iran učvrstili v svetovnem vrhu. Na tem tekmovalju, ki velja kot ekskluzivni klub najboljših (na njegova vrata je doslej zaman trkala tudi Slovenija), so Iranci pod vodstvom argentinskega strokovnjaka 28. junija lani premagali tudi Italijo, prej in potem pa Srbijo in Nemčijo.

Iran je Italijo lani že premagal na tekmi svetovne lige

FEDERVOLLEY

V Trstu se bo Iran predstavil z novim trenerjem, to je Srb Slobodan Kovač, ki je tudi trener Perugie, finalista italijanske lige. Velasco je Iran zapustil le zato, ker je prevzel krmilo Argentine.

Žensko SP v Trstu: šesta ekipa bo najbrž Kanada

Reprezentanca Kanade bo najbrž šesti član uvodne tržaške faze svetovnega ženskega prvenstva, ki bo od 23. septembra do 12. oktobra v Italiji. Kanada si je nastop na SP zagotovila po zmagi s 3:0 proti Mehiki. Na ameriških kvalifikacijah so si vozovnico za SP že zagotovile tudi reprezentance Kube, ZDA (igrala bo v Veroni) in Dominikanske republike (v Rimu z Italijo), druge udeleženke bodo znane 9. junija, ko bodo tudi dokončno sestavili skupine prve faze. Že je znano, da bodo v Trstu igrale olimpijski prvak Brazilija, Srbija, Bolgarija, Turčija in Kamerun.

JADRANJE**Volcano race, že 29. zмага Esimita Europa 2**

CAPRI - Po enem dnevu, trenurah in 16 minutah jadrnanja na regati Volcano race na odprtem morju v okviru jadranskega tedna Rolex Capri Sailing Week se je jadrnica Esimit Europa 2 vrnila z vulkanskega Eolskega otočja v Marino Grande na Capriju in na svoji prvi letošnji regati osvojila 29. zaporedno zmago. Na drugem in tretjem mestu sta ciljno črto prečkali mini maksiji jadrnici Robertissima in Jethou.

Zaradi šibkega vetra, tudi letos so regato skrajšali na 230 navtičnih milj, zмага Esimita ni bila lahka. »Vse do Stromboli smo imeli ugoden veter in dobro taktiko, tako da lahko rečem, da smo Stromboli dosegli v najkrajšem možnem času. Nato smo padli v eno brezvetrje za drugim in se borili za vsak vozle hitrosti. Moram reči, da je jadrnica z novim jamborom v odličnem stanju in pripravljena na sezono,« je povedal Igor Simčić, pobudnik projekta Esimit Europa.

ŠOLSKI ŠPORT**Zavod Stefan zmagal med jadranci v deželi in nogometaši v Trstu**

Tržaški strokovni zavod Jožef Stefan je na šolskih tekmovaljih dosegel v dveh dneh dve lepi ekipni zmagi. Najprej so se izkazali jadranci v tekmi deželne finala na štiridesetih jadrnicah razreda 555. V konkurenci šestih posadk, ki so pred Miljami opravile šest regat, so aktivni in nekdanji aktivni jadranci Mirko Juretič, Chantal Zeriali, Martin Milič in Sebastian Cettul dosegli prepričljivo končno 1. mesto. Še ni znano, ali bodo nastopili tudi na državnem finalu.

Včeraj dopoldan pa je naš zavod osvojil naslov pokrajinskega šolskega prvaka tudi v nogometu, kar je za naš šolski šport prava redkost in rezultat, ki ga lahko uvrstimo med prestižne. Tekmovalja se je udeležilo devet šolskih ekip, ki so jih razdelili v tri skupine s po tremi ekipami. Zavod Stefan je zmagal v svoji kvalifikacijski skupini, v finalnem troboju v športni palači na Čarboli pa je s 6:2 premagal šolo Fabiani, s 3:2 pa še šolo Volta. Zmagovito ekipo so sestavljali Matija Arduini, Albert Kerpan, Stefano Simeoni, Federico Ban, Martin Ridolfi (košarkar Jadrana med nogometaši ni razočaral), Thomas Renar, Patrik Racman in Jurij Purič, v prvi fazi pa sta igrala tudi Erik Rebula in Igor Carli.

Ekipo (tudi sicer jadrano) je večše vodila prof. Silva Meulija, tudi sama nekdanja kakovostna nogometašica.

Rokometaši »Kosovela« pred Dolino

V športni palači na Čarboli so se v troboju rokometnega šolskega prvenstva pomerile NSS Dolina, šola Bergamas in NSS Kosovel. Zmagali so dijaki italijanske šole, ki so ime-

li v ekipi kar štiri rokometase, pokrajinski podprvaki so postali učenci Nsš Kosovel. Naši šoli so predstavljali v glavnem košarkarji in nogometaši, kar se je tudi poznalo, posebno zaradi različnega načina vodenja žoge. Vsekakor so se vsi igralci potrudili, pokazali tudi dopadljive akcije.

NSS Kosovel: Carli, Emili (1), Perčić, Calzi (4), Blasina, F. Malalan, M. Malalan, Matteo, Pečar (3), Antler (1), Švab (5), Vecchiet (7), Smotlak, Čuk(vratar). Vodila prof. Erika Škerl NSS Dolina: Sinusilo, Hervat, Macor, Vegovetti, Ota, Pregarc, Zeriali M.(3), A. Zeriali, Cavarra, Harej(1), Kosmač, Tul, Maver. Vodila prof. Andreina Menegatti

Na sliki: jadranci Mirko Juretič, Chantal Zeriali in Sebastina Cettul s prof. Meulio

ODBOJKA - V soboto, 31. maja v Sovodnjah Prvi green volley turnir So&So za štiričlanske ekipe

Športno društvo Sovodnje in Športno združenje Soča prirejata prvi green volley turnir So&So pod pokroviteljstvom ZSŠDI. Športno tekmovanje za mlade od 14. leta dalje bo steklo na nogometnem igrišču v Sovodnjah 31. maja v sklopu občinskega praznika Sovodenj ob Soči. Na dvanajsturnem turnirju – od 9. do 21. ure – bodo med sabo merile moči štiričlanske mešane ekipe. Ekipo lahko sestavlja največ šest igralcev, na igrišču pa morajo biti najmanj dve igralci. Polfinalna srečanja in finale bo

do sodili uradni sodnike zveze Fipav.

Organizatorji zbirajo prijave do nedelje, 25. maja do 20. ure. Vpise zbirajo po elektronski pošti greenvolleysoandso@gmail.com ali po telefonu 329-7411459 ali 320-0825885 v večernih urah. Mladoletni morajo izpolniti tudi izjavo o avtorizaciji s podpisom enega od staršev. Vpisnina znaša 10 evrov, vključen je bon za pijačo in pašto ob uri kosila. Med turnirjem bo deloval dobro obložen kiosk, nagrajevanju bo sledila družabnost z DJ-jem.

ODBOJKA - Združena ekipa Olympie osvojila deželni naslov med petnajstletniki

Najboljši v deželi FJK

Z včerajšjo zmago v zadnjem krogu proti Cervignanu so mladi odbojkarji združene ekipe Olympie končali deželno prvenstvo med petnajstletniki na prvem mestu in tako osvojili nasov deželnih prvakov, zdaj pa jih čaka lepo doživetje: nastop na državnem finalu, ki bo od 4. do 8. junija v Montecchiu.

Zadnja tekma v Červinjanu je bila za naše odbojkarje gola formalnost. Končni izid 3:0 (25:14, 25:11, 25:6) pove vse o njihovi premoči.

Ekipe under 15, kot smo že zapisali, je prvi izraz združevanja, saj v njej že od lani igrajo tudi odbojkarji Soče, letos pa so se jim pridružili tudi nekateri mladi odbojkarji OK Val. Poleg njih je v ekipi tudi izposojeni odbojkar društva Volley ball Gemono Tomas Rossi, ki v svojem matičnem klubu ne bi mogel igrati v svoji starostni kategoriji. Za Gemono pa igra letos v kategoriji under 14, prav tako na posodo, igralec Olympie Mitja Pahor, sicer tudi član zmagovite ekipe under 15. Le štirje igralci te ekipe pripadajo mejnemu letniku 1999, vsi drugi so mlajši in bodo v tej kategoriji tekmovali tudi v prihodnji sezoni, nekateri izmed njih uspešno nastopajo tudi v ekipi under 13.

V prvenstvu z desetimi ekipami, kolikor jih premore deželna moška odbojka v tej kategoriji, je Olympie doživela le dva poraza, enkrat proti Prati, enkrat pa proti Cordenonsu. Odločilna za osvojitve naslova je bila zmaga prejšnjega tedna proti Prati. Olympie je v prvenstvu pokazala tehnično in fizično premoč, vendar je v tej kategoriji tudi naletela na precejšen odpor nasprotnikov, zato je bil končni uspeh še toliko slajši.

V prvenstvu je nastopila tudi Sloja, ki bo ne glede na izid zadnje nedeljske tekme, pristala na končnem 8. mestu.

Olympia, ki jo trenira Federico Ferrazzo iz Gradeža (bil je tudi deželni selektor), pomagajo pa mu Andrej Vogrič, Walter Princi in odbornik Franco Pahor, trenira trikrat na teden.

Olympia je letos že osvojila naslov deželne prvaka med mladinci, v nedeljo pa bi lahko dvema naslovoma dodala še tretjega. Na nevtralnem igrišču v kraju San Giovanni al Natisono jo namreč, s pričetkom ob 18. uri, čaka finalni dvoboj prvenstva under 17 proti ekipi Aurora Rojaless.

Postava Olympie under 15 (od leve stoje): Andrej Vogric, Aleksander Ferletič, Nikolaj Hlede, Luca Pellis, Mitja Pahor, Simon Cotič, trener Federico Ferrazzo, spremljevalec Franco Pahor; kleče Peter Persoglia, Gregor Devetak, Jurij Lavrenčič, Bernard Terpin, Tomaž Cotič, Jan Bensa, Ismael Princi. V ekipi so še Ivan Antoniutti, Lorenzo Marussi in Tomas Rossi.

Arhivska postava under 15 Olympie

Jadranovca na univerzitetnem državnem finalu

Jadranovca Borut Ban in Carlo De Petris se te dni mudita na univerzitetnem državnem prvenstvu v Milanu s košarkarsko ekipo Univerze. V prvi tekmi proti CUS Bologna je tržaška ekipa izgubila 101:73. Danes bodo merili moči z vidensko univerzo. V državnem finalu se je uvrstilo osem ekip.

Pozzecco še pridobil točke za DP

Daniel Pozzecco, kolesar repenskega društva Flamme Rouge, se je v soboto udeležil tekme v olimpijskem krosu CXO mtb v Chies d'Alpago (BL) v sklopu dirk Internazionali d'Italia. V zanimivi in borbeni tekmi amaterjev je osvojil 10. mesto. Tudi tokrat je vknjižil nekaj točk Top Class, kar mu bo seveda prišlo prav za državno prvenstvo.

AVTOMOBILIZEM V Avstriji »agresivni« Andro Pertot

V pričakovanju julijskega nastopa v prvenstvu Clio Eurocup na nemškem Nürburgringu, je Andro Pertot prejšnji vikend nastopil na prvi dirki slovenskega prvenstva KHD v razredu Grande Punto na prenovljenem Red Bull ringu v Avstriji. Svetoivančan se je na sedež Fiatovega dirkalnika vrnil le za trening, saj ta čas zaradi številnih dirk in okvar ni bilo na razpolago drugih Lemovih dirkalnih avtomobilov.

Pred drugim sezonskim nastopom v Cliovem Eurocupu po bo vsej verjetnosti opravil še druge podobne treninge. Nedeljska vožnja na čisto novem dirkališču v Zeltwegu, ki bo junija gostil Formulo 1, ga je nagradila s pozitivnimi občutki in motivacijo za uspešno nadaljevanje dirkalne sezone. Pertot je opravil le nedeljsko dirko in zasedel solidno 3. mesto, saj je na startu zaradi okvare začel iz zadnjega mesta. Po uspešnih prvih krogih mu je uspel preboj med vodilne. Agresivna vožnja in prerivanje z ostalimi piloti pa mu je stalo marsikatero prasko na karoseriji, kmalu pa bi med dirko po hujšem dotoku izgubil tudi sprednji odbijač. K sreči je Pertot privozil skoti ciljno črto brez drugih okvar. (mar)

TENIS Gaja začela z zmagama

V soboto so začeli svoja ekipna teniška prvenstva tudi mladinci. Gajevci so z dvema zmagama začeli sezono na najboljši način. Deklice under 12 so igrale v Ribiškem naselju proti tamkajšnji ekipi Polisportive S. Marco. Kapetan Matej Cigui je imel na razpolago vse štiri igralko: Eleonora Surez in Francesca Bloomfield sta zmagali v singlih, medtem ko je nekaj negotovosti v igri dvojic Petri Kalc in Anni Camillo' preprečilo, da bi s se eno zmago zaokrožili rezultat. Goto-vo pa se bosta oddolžili ob naslednji priložnosti.

Pol. S.Marco - AŠZ Gaja 1:2

Fonda - Surez 1:6, 1:6; Cogolo - Bloomfield 1:6, 2:6; Fonda/Cogolo - Kalc/Camillò 6:2, 6:3

Dekleta do 16. leta so odigrale v Krožku škedenjske železarne in so brez izgubljenega seta slavile s 3:0 proti postavi, ki je v svojih vrstah imela same začetrnice, ki niso nikdar resno ogrozile gajevk. Pod vodstvom kapetana Paola Suriana so odigrale Martina Belletini, Sara Parpinel in Veronica Macauda. Prosta je bila tokrat Lara Betocchi, saj je s tem dala priložnost ostalim za nastop.

Obvestila

SK DEVIN prireja kolesarski sejem od 23. do 25. maja v prostorih trgovine GRANDUINO v Devinu s sledečim urnikom: petek od 15. do 19.30 zbiranje opreme, sobota od 10. do 19.30 zbiranje in prodaja, nedelja od 10. do 18. prodaja od 16. do 18. prevzem opreme.

ŠD ZARJA in VAŠKE ORGANIZACIJE iz Bazovice vabijo na nogometno tekmo Gurnee - Dulnce, ki bo v športnem centru Zarje v Bazovici v soboto, 31. maja, ob 18.00. Nastopila bo tudi plesno-navijaška skupina Cheerdance Millenium, tekmo pa bo komentiral Omar Marucelli. Po tekmi bo družabnost in žurka.

ŠD BREG bo v soboto, 31. maja, v športnem centru Silvana Klabiana v Dolini organiziral srečanje nogometašev Brega vseh časov (Revival). Zbor bo ob 15.00. Tekme se bodo začele ob 16.00. Sledila bo družabnost. Informacije: 3488833730 ali 3291258112.

SPDT organizira od 23. do 28. junija, planinsko šolo na Planini pri jezeru, ki je namenjena dijakom osnovnih in nižjih srednjih šol. Vpisovanje na e-pošto: mladinski@spdt.org. Za informacije: 338-4913458 (Franc).

JK ČUPA vabi osnovnošolske otroke in njihove starše na dan odprtih vrat, ki bo 31. maja od 14.00 do 18.00 v sesljskem zalivu, na sedežu društva. Obiskovalcem bomo predstavili jadralnice razreda Optimist in se obenem spustili v morje z večjo jadralnico FIV555. Ne pozabite na kopalke, brisačo, primerno obutev in seveda dobro voljo! Toplo Vabljeni!

JK ČUPA in ZSŠDI organizirata tedenske jadralne tečaje na jadralnicah tipa Optimist. Tečaji so namenjeni osnovnošolskim otrokom, ki znajo plavati. Spored tečajev: od 16. do 20. junija, od 23. do 27. junija, od 30. junija do 4. julija, od 7. do 11. julija, od 14. do 18. julija, od 21. do 25. julija, od 28. julija do 1. avgusta, od 4. do 8. avgusta. Info in vpis ob pondeljkih, sredah in petkih od 9.00 do 13.00, ob sobotah od 16.00 do 18.00 na sedežu v sesljskem zalivu, oz. na tel./fax 040-299858, info@yccupa.org in na www.yccupa.org

NK KRAS REPEN v sodelovanju z ZSŠDI organizira Športni poletni kamp za dečke in deklice letnikov 2001-2008 od 16. junija 2014 do 21. junija 2014 na športnem igrišču v Repnu. Poskrbljeno bo za jutranjo in popoldansko malico ter kosilo. Urnik: 8.15-17.00. Vpis najkasneje do petka 6. 6. 2014. Za prijave in informacije: tajništvo 0402171044, Roberta 3332939977.

AŠD SOVODNJE in ZSŠDI vabita na mladinski nogometni kamp Sovodnje 2014, ki bo na nogometnem igrišču v Sovodnjah od 16. junija do 20. junija od 8.30 do 12.30. Prijavijo se lahko dečki in deklice letnikov od 2000 do 2009. Informacije po e-pošti: asdsovodnje@libero.it ali po telefonu: 0039-3283674301 (Rudi Devetak), 0039-3297411459 (Ljubica Butkovič), 0039-335312083 (Aleksij Soban), 0039-3346691042 (Edi Pavletič), 0039-3897977416 (Luka Cijan), 00386-40607320 (Rok Černe).

AŠZ DOM GORICA vabi na mesec odprtih vrat: vadba v mesecu maju bo brezplačna za vse, ki bodo želeli poskusiti minibasket, basket ali cheerleading. Micro-minibasket (letniki 2004 in mlajši): terek in sredo od 16.30 do 17.30 in petek od 16.00 do 17.00; Under 12 (letniki 2002-03): terek in sredo od 17.30 do 19.00 in petek od 17.00 do 18.00; cheerleading (vadba je namenjena dekletom osnovne šole): ponedeljek od 16.00 do 17.30 in četrtek od 16.30 do 18.00; informacije pri AŠZ Dom, tel. 0481-33288, domgorica@gmail.com in Andrej Vremec, tel. 338-588958, marinandrej@alice.it.

ŠOLSKE ŠPORT - Športni dan v Gorici v organizaciji ŠD Sovodnje

Inovativno in dinamično: tudi fair-play in »joker«

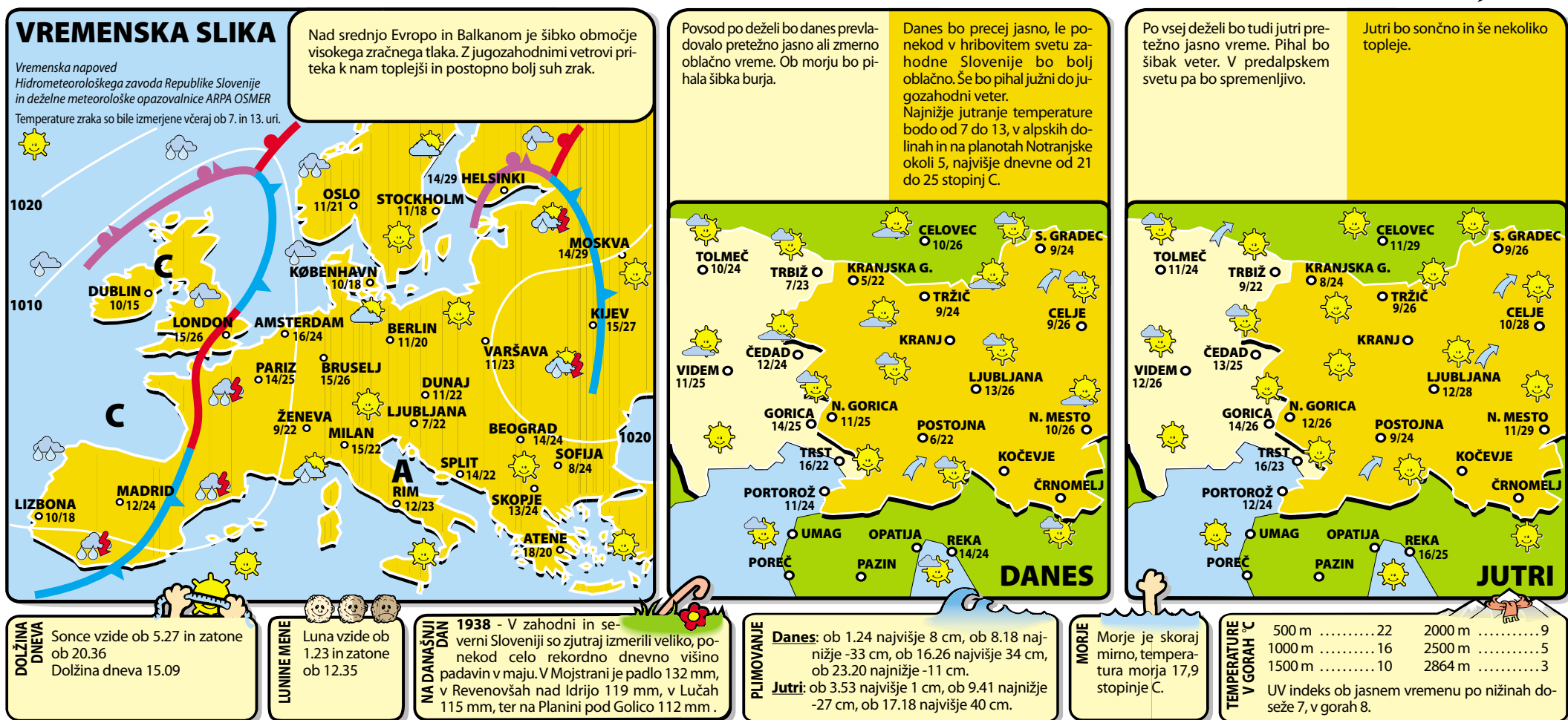
Tristo deset učencev od 1. do 5. razreda Večstopenske šole Gorica – Župančič Gorica, Gradnik Števerjan, Abram Pevma, Erjavec Štandrez in Zorzut Bračan – je v ponedeljek sodelovalo na Osnovnošolskem športnem tekmovanju, ki je letos prvič steklo v novi preobleki. Režijo je prevzelo ŠD Sovodnje, ki je učence tudi gostilo na nogometnem igrišču, hkrati pa ponudilo inovativen in pester program. Uvod v tekmovanja je bil mimohod šol in prisego fair-playa, ki jo je prebrala učenka šole Abram Zala Slosperger. Največja sprememba je bila v tem, da so letos prvič med sabo tekmovali šole, ne pa posamezniki. Vsak razred in posameznik je torej zbiral točke za svojo šolo, s čimer so organizatorji dosegli predvsem poudarek na socializacijskem momentu: ker so čisto vsi prispevali k uspehu šole, je spodbujanje med učenci pridobilo na pomenu. Zanimivost je predstavljala tudi joker: vsaka šola si je lahko podvojila pridobljene točke s taktično potezo igranja »jokerja« pred začetkom vsake posamezne igre.

Vse vsebine, v katerih so se preizkusili učenci (ločeno po razredih), so bile povzetek in nadgradnja programa, ki ga ŠD Sovodnje ponuja šolam v sklopu programa gibalnega opismenjevanja med šolskim letom. Program tekmovanje je bil tridelen: v prvem delu so se učenci 1. in 2. razreda pomerili v poligonu z žogo in brez

nje, učenci 3. razreda v boomerang štafeti, učenci 4. in 5. razreda pa v sprintih in štafetnih tekih, v drugem delu so se vsi razredi pomerili v teku čez drn in strn (kros), pred zaključkom pa so se učenci 3., 4. in 5. razreda pomerili v elementarnih igrah z žogo (dekleta v med dvema ognjema, fantje v nogomet), najmlajši pa so v štafetnih igrah z žogo in drugimi atipičnimi didaktičnimi pripomočki. Vsak učenec je prejel na koncu kolajno, šole pa pokale.

K uspehu prireditve so pripomogli tudi vsi učitelji, ki so sodelovali kot sodniki, glavno organizacijo pa sta prevzela za ŠD Sovodnje Luka Cijan ter učitelj Tomaž Devetak. ŠD Sovodnje sodeluje z večstopensko šolo Gorica že tretje leto, prvič pa je priredilo športni dan.

Novi varnostni ukrepi za hrvaškega premiera

ZAGREB - V uradu hrvaškega premiera Zorana Milanovića v Banskih dvorih so nedavno namestili okna z elektronsko zaščito proti prisluškovanju. Zamenjava navadnih oken s posebnimi ni bila posledica morebitnega prisluškovanja, temveč so se odločili preventivno okrepiti zaščito premiera. Hrvaška varnostno-obveščevalna služba (Soa) je ocenila, da je kabinet premiera zelo izpostavljen možnosti prisluškovanja od zunaj. V uradu premiera so zato postavili protiprisluškovalna okna, kakršna so tudi na poslopju Soe v Zagrebu. Tovrstna okna onemogočajo prisluškovanje s pomočjo laserskih prisluškovalnih naprav. Elektronsko zaščiteno steklo preprečuje glasovne vibracije stekla in onemogoča delovanje laserskih žarkov, ki beležijo zvoke. (STA)

Na dražbi v New Yorku za novca iztržili več kot 2,8 milijona dolarjev

NEW YORK - Na dražbi v New Yorku so za stara novca za dolar in za cent skupaj iztržili več kot 2,8 milijona dolarjev (približno dva milijona evrov). Srebrna novca sta stara več kot 200 let, za vsakega pa je novi lastnik odšel po 1,4 milijona dolarjev. Dolarski novce izvira iz leta deklaracije o neodvisnosti in je eden redkih še ohranjenih dolarskih novcev iz tistega časa. Deklaracija o neodvisnosti je bila sprejeta leta 1776. Novca sta bila pred prodajo na dražbi v lasti 102 leti starega ameriškega zbiratelja Erica Newmana. Kdo je njun novi lastnik, v avkcijski hiši niso razkrili. (STA)

CANNES - Številni ugledni gostje na znamenitem filmskem festivalu, ki se postopoma vije h koncu

Raj za ljubitelje sedme umetnosti

Igralka Marion Cotillard med bratoma Jean-Pierreom in Lucom Dardenneom ANSA

CANNES - Sofia Loren, Wim Wenders s fotografom Sebastiao Salgado, brata Dardenne, pa tudi starosta kitajskega filma, Zhang Yimou in Antony Gatlif, ki je večji del svojega življenja posvetil filmskemu in glasbenemu pripovedovanju tradicije in življenja ciganov. Za navdušence sedme umetnosti so dnevi canneskega festivala, ki se že počasi vije h koncu, prava poslastica.

Kljub iluzornemu svetu gibljivih sličic, pa sta za film, ki je tudi ogledalo časa, v katerem živimo, poskrbela brata Jean-Pierre in Luc Dardenne, ki sta v novo socialno zgodbo Deux jours, une nuit (Dva dneva, ena noč), ujela ekonomsko krizo, predvsem pa prečec problem dela in brezposelnosti.

V manjšem belgijskem mestecu živi Sandra, mati dveh otrok, poročena z ljubečim Manujem, uslužbenka tovarne, ki izdeluje sončne panoje. Upad proizvodnje prepriča njene delodajalce, da odslavimo enega od sedemnajstih uslužbencev. Ker je Sandra pred meseci bolehal za depre-

sijo, se v tovarni odločijo, da bodo odslavili prav njo. O izbiri pa se morajo izreči tudi Sandrine kolegi, saj je njihovo mnenje odločilno in v ponedeljek zjutraj je napovedano glasovanje. Sandra ima še soboto in nedeljo, da prepriča sodelavce, naj glasujejo proti njeni odslovitvi. Njena misija pa je težavna. Delodajalci so namreč obljubili ostalim zaposlenim, da bodo v slučaju Sandrine odslovitve prejeli letni bon v višini tisočih evrov. Sandra se tako loti boja proti času in do zadnjega skuša prepričati vse, da ne izgubi delovnega mesta. Cena za vse to pa se ji bo naposled zdi le previsoka.

Brata Dardenne, ki tudi tokrat s kamero intenzivno sledita Sandrinemu trudu, sta iz Cannesa odnesla že dve zlati palmi. Protagonistka dela, Marion Cotillard, pa je za nastop v filmu Edith Piaf, prejela oskarja. Ker pravijo, da gre v življenju v tretje rondo, bi se lahko zgodilo, da bo tudi žirija, ki ji predseduje Jane Campion spet podelila katera od priznanj belgijskima bratoma.

Režiser Tony Gatlif in igralka Celine Sallette ANSA

Ob belgijski provinci pa so na platnu canneskega festivala zaživela tudi protislovska etnično mešana mest francoskega juga in tako težko dosegljivega sožitja med različnimi etnijami. Za narodnostno zelo barvano zgodbo je še enkrat poskrbel vizionarni Tony Gatlif, po očetu Alžirec, po mami pa Rom, ki film za filmom pripoveduje o neskončnem romanu apolidnega romskega naroda.

Ciganski muzikal, sodobno verzijo West Side Story, je Gatlif postavil v banlieu Marseja, filmu pa dal naslov Geronimo. Geronimo je v resnici ime tridesetletne izredne socialne delavke, ki se pod vročim soncem razbeljenega sredozemskega poletja posveča mladini zapostavljena in narodnostno mešanega predmestja. Situacija se zakomplicira, ko Nil Terzi, šestnajstletno dekle turškega rodu, zbeži z Luckyjem Molino, čudovitim španskim Romom. Nilina družina jo je že obljubila drugemu moškemu in njen beg privede do krvavega obračunavanja, ki ga hoče Geronimo na vsak način preprečiti.

Včerašnji festivalski dan pa je bil tudi dan prihoda canneskega starega in zvestega prijatelja, Wima Wendersa. Na Croisette je berlinski režiser prišel s Sebastiao Salgado, se pravi dokumentarcem, ki pripoveduje prav o življenju in delu brazilskega fotografa. V izboru Un certain regard je zaživelo delo The salt of the hearth (Sol zemlje), ki ga je Wenders podpisal s Salgadovim sinom Julianom in na filmsko platno ujel izreden Salgadov projekt (nekateri fotografije so bile letos razstavljen na beneškem otoku Giudecca), naravnih čudovitosti sveta.

Po Nicole Kidman in Monici Bellucci je včeraj v Cannes prišla še ena filmska ikona, Sofia Loren. Francoski festival posveča letos posebno pozornost italijanskemu filmu in ob ogromnem Mastroiannijevem portretu, ki na pročelju Palaisa opazuje vse, kar se dan za dnem dogaja na rdeči preprogi, bo danes zaživel tudi poklon Sofiji Loren. Neapeljska igralka bo namreč poskrbela za masterclass, se pravi posebno predavanje, za

katerega Cannes vsako leto povabi enega od protagonistov svetovne filmske scene. Poseben večer v znamenju igralka, ki bo 20. septembra praznovala osemdeseti rojstni dan, pa je v resnici zaživel že včeraj. V festivalski dvorani so ob restavrirani kopiji De Sicovega Matrimonio all'italiana predvajali tudi film La voce umana (Človeški glas). To je kratkometražni film, ki ga je Sofijin sin Edoardo Ponti povzel po delu Jeaneja Coecteaia in je hkrati za sedaj tudi zadnje delo, ki ga je odigrala Lorenova.

Na canneskem platnu pa je včeraj zaživela tudi izredna poezija enega najznamenitejših predstavnikov kitajskega filma, Zhang Yimou, ki se je v Francijo vrnil iz delom Coming home (Prihod domov). V filmu, ki označuje tudi ponovno režiserjevo snidenje z najbolj karizmatično od njegovih igralk Gong Li, Zhang Yimou pripoveduje o političnem jetniku in njegovih kasnejši vrnitvi domov. Žena ga neutrudljivo čaka celih deset let, ko pa se Lu Yanhi končno vrne, ona izgubi spomin in ga ne prepozna. (Iga)